

ВЕСНИК

ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА
«НОВА ЗАГОНЕТКА»

ISSN 1820 – 2918

БЕОГРАД, ЈУЛИ 2020.

БРОЈ 62

УВОДНА РЕЧ

Протекли период је карактерисала ванредна ситуација због пандемије ко-ронавируса, па су изостала сва енигматска дружења, због чега није одржана ни Годишња скупштина клуба. И 20. Сусрети енигмата Србије, који су били планирани за средину августа месеца, одложени су до даљњег. Енигмати су се дружили углавном преко Интернета или путем телефонских разговора, без физичких контаката.

У оквиру Мале енигматске библиотеке коју је установио клуб, припремљене су две енигматске књиге: ЉУБАН – ЕНИГМАТИКА ЉУБИСЛАВА ДРАКУЛИЋА (одштампана) и ЧУДЕСНИ ЕНИГМАТСКИ СВЕТ БОШКА ПЕТРОВИЋА – други део (у штампи).

И овде морамо да констатујемо да је била велика жалост у клубу због прераног одласка Радомира МИЋУНОВИЋА, нашег великог другара и значајног клупског енигматског посленика. Због стања везаног за пандемију која нас је, као и цео свет, снашла, клупски другари нису могли да оду ни на његову сахрану, али ће им он свима свакако остати у трајном сећању.

САДРЖАЈ

	СТРАНА
ХРОНОЛОГИЈА ДОГАЂАЈА	2 – 4
АКТИВНОСТИ ЕСС – А	5 – 8
ЕНИГМАТИКА У СВЕТУ	9 – 10
КОРИШЋЕЊЕ АНАГРАМА	11 – 13
ТЕОРИЈСКИ ПРИЛОЗИ	14 – 16
ЕНИГМАТСКИ ЈУБИЛЕЗИ	17 – 24
ВЕСТИ ИЗ КЛУБОВА	25 – 26
ДРУГИ О НАМА	27 – 30
ЕНИГМАТСКА ТАКМИЧЕЊА	31 – 38
ИСТОРИЈСКИ ПРИЛОЗИ	39 – 44
НОВЕ ЕНИГМАТСКЕ КЊИГЕ	45
ЕНИГМАТСКИ ДОМЕТИ	46 – 47
ИЗ КЛУПСКЕ РАДИОНИЦЕ	48 – 49
ИН МЕМОРИЈАМ	50 – 52
ДОДАТАК: «ЕНИГМАТСКИ СРЕМУШ», број 4	1 – 4

«ВЕСНИК» – Информативно–теоретски лист Енигматског клуба «Нова загонетка»
Припрема: Енигматски клуб «Нова загонетка», Београд
(11070 Београд, Булевар Арсенија Чарнојевића 124, улаз 3, стан 26)
Редакција: Председништво Енигматског клуба «Нова загонетка»
Уређивање и техничка припрема: Мирослав Лазаревић
(телефон: 011/2131 – 143; 064/9452 – 493; Е – mail: miroslav.lazarevic40@mts.rs)

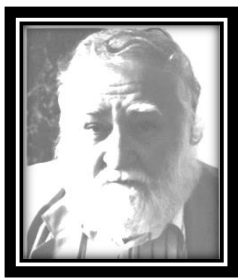
Припремио: Мирослав Лазаревић

ВАЖНИЈА ЕНИГМАТСКА ЗБИВАЊА У ПЕРИОДУ МАРТ – ЈУНИ 2020. ГОДИНЕ

среда, 4. март 2020. године – Ин меморијам

У Зајечару је трагично преминуо др Љубиша РАЈКОВИЋ КОЖЕЉАЦ, књижевник, просветни и научни радник, добитник ВУКОВЕ НАГРАДЕ. Посебно је изучавао народно језичког благо. Рођен је 4. фебруара 1940. године у Кожељу, код Књажевца, а цео радни век је посветио прикупљању и изучавању народних умотворина из Тимочке Крајине, али и из Пештера, Косова и Полимља. Објавио је 1989. године књигу ТИМОЧКЕ ПОСЛОВИЦЕ, ИЗРЕКЕ И ЗАГОНЕТКЕ.

Због скупљања и објављивања народних загонетака из Тимочке Крајине, добио је своје место у ЛЕКСИКОНУ СРПСКИХ ЕНИГМАТА.

петак, 6. март 2020. године – Текст у «Политика разбистри»

У броју 153, у рубрици ЗАНИМЉИВА ЕНИГМАТИКА, на странама 18–19, објављен је чланак Јована ВУКОВИЋА под називом ПЕРЈАНИК СФИНГИНЕ СВИТЕ, у коме се поводом смрти Ивице МЛАЂЕНОВИЋА (1937–2020), говори о једном од најатрактивнијих наших енигмата, који је објавио преко 8.500 радова, добио педесетак енигматских награда и саставио више рекордних загонетки, који је 2019. године од Енигматског савеза Србије окићен Повелом за животно енигматско дело.

недеља, 29. март 2020. године – Сарадња са «Маркетпринтом»

У склопу сарадње са новосадским МАРКЕТПРИНТОМ послата је 141. серија од десет укрштеница за њихова издања ЉУБАВНИХ ВИКЕНД РОМАНА, што значи да су у дугогодишњој сарадњи, за овог издаача, чланови ЕК «Нова загонетка» урадили 1.410 укрштеница. Овога пута 9 укрштеница је сачинио Душко ЛАЗИЋ, а 1 Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ.

среда, 1. април 2020. године – Текст у «Новости енигми»

У броју 2451 београдске НОВОСТИ ЕНИГМЕ, на страни 80, у рубрици СВЕТ ЕНИГМАТА, објављен је текст НАЈБОЉИ ЈЕ МИЛИЈА, поводом завршеног 9. «Меморијала Србољуба Станковића» у организацији Енигматског клуба «Нова загонетка». У конкуренцији 15 аутора који су се надметали у 3 категорије (чист словни ребус, комбиновани словни ребус и индирект), у појединачним категоријама прва два места је освојио Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ, а једно Владимир ШАРИЋ, док је укупан победник, са највише поена у све три енигматске дисциплине, био Милија СТЕВАНОВИЋ.

петак, 3. април 2020. године – Текст у «Политика разбистри»

У 154. броју, у рубрици ЗАНИМЉИВА ЕНИГМАТИКА, на странама 18–19, објављен је текст ШТА ЈЕ ЧИЈЕ Јована ВУКОВИЋА, у коме се констатује да се загонетке крећу по свету без пасоша и виза, па временом постају општеномодно благо. Последњих година појављују се документоване књиге које не праве разлике ко је одакле, већ шта је ко оставио свету енигматике. То нарочито важи за енигматску историју бивше Југославије.

субота, 11. април 2020. године – Ин меморијам

Изненада је преминуо наш велики другар, песник, сатиричар, шахиста и енигмата Радомир МИЋУНОВИЋ. Био је дугогодишњи члан Енигматског клуба «Нова загонетка», у коме је својим радовима и текстовима оставио дубоки траг, а својим добронамерним хумором, спремношћу да помогне и лудичношћу био омиљен у сваком друштву. Детаљније о њему можете наћи на страницама 49–52 овог броја «Весника».

Пошто је био позната личност, Мићунову смрт су забележиле многе дневне новине, као што су: БЛИЦ, ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ, ДНАС, ПОЛИТИКА (Александар ЧОТРИЋ: ИЗ ИСТОРИЈЕ САТИРЕ), затим Удружење АДЛИГАТ, као и многи блогови и сајтови на Интернету: блогови ДУЕ Недјеља Недића, ЕНИГМОТЕКА Жељка Димовића, ТИО Славка Бована, НОВЕ ЗАГОНЕТКЕ, О РЕБУСИМА Бранислава Никића, као и сајтови МИЛЕТА ЈАНКОВИЋА и ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ. У СРЕМСКИМ НОВИНАМА текст сећања написала је ИЛИНКА ВУКОВИЋ, сестра Јована Вуковића.

Блог ТИО је дао и прилог Динка Кнежевића, са два Мићунова ребуса: МОТРИ ЛАВА БОА и БУНА ДОМ И НАМА, а на блогу О РЕБУСИМА, дато је и 5 Мићунових састава.

уторак, 14. април 2020. године – Ин меморијам

Београдски дневни лист ПОЛИТИКА, објављује у рубрици ЧИТУЉЕ, опроштај најближих чланова породице од Радомира МИЋУНОВИЋА (1940–2020).

петак, 1. мај 2020. године – Ин меморијам

У 2452. броју београдске НОВОСТИ ЕНИГМЕ, на страни 80, објављен је In memoriam за Радомира МИЋУНОВИЋА из пера Мирослава ЛАЗАРЕВИЋА. Познат и афирмисан у свету књижевности, као песник и сатиричар, за његове енигматске другаре био је далеко значајнији и важнији због свега оног што је оставио српском загонеташтву.

петак, 1. мај 2020. године – Текст у «Политика разбибризи»

У броју 155 овог часописа, на странама 18–19, у рубрици ЗАНИМЉИВА ЕНИГМАТИКА, Јован ВУКОВИЋ објављује текст УЛОГА ЗАТВОРСКИХ РЕШЕТКИ, у коме се говори да су, по једној причи, укрштене речи измишљене у затвору у јужноафричком граду Кејптауну, док се Американци држе већ познате приче и улоге у томе новинара Артура ВИНА. Французи се диче да су својом АКАДЕМИЈОМ УКРШТЕНИХ РЕЧИ, чији је први председник био познати писац Тристан БЕРНАР, подигли и обезбедили светски углед овој врсти загонетке.

субота, 2. мај 2020. године – Ин меморијам

Умро је у Бијељини новинар, уредник, сценариста, продуцент и енигмата Јовица Јоле ПЕТКОВИЋ (рођен 9. маја 1964. године у Попарама). У енигматици био је познат као главни уредник енигматско–забавне ревије ОРФЕЈ (1995–1996), који је покренуо на предлог Војина КРСМАНОВИЋА из Зворника, а где је радове прегледавао и уређивао Крста ИВАНОВ из Бора. Овај часопис се помиње и у БИБЛИОГРАФИЈИ СРПСКЕ ЕНИГМАТИКЕ. Први рад је објавио у «Новости енигми» 1985. године, а сарађивао је у нашим најтиражнијим енигматским листовима (Владимир ШАРИЋ).

понедељак, 1. јуни 2020. године – Текст у «Новости енигми»

У 2453. броју београдске НОВОСТИ ЕНИГМЕ, на страни 80, у рубрици СВЕТ ЕНИГМАТА, објављен је текст Јована ВУКОВИЋА под називом ПРВИ УРЕДНИК «ЕНИГМЕ». Говори се о новинару и енигмати Петру СТОЈАНОВИЋУ (19. септембар 1928 – 12. јуни 2015), који је био уредник листа за прва два броја, да би касније дужност уредника обављао Власта ПАВЛОВИЋ.

петак, 5. јуни 2020. године – Текст у «Политика разбириси»

У 156. броју београдске ПОЛИТИКА РАЗБИРИСИ, у рубрици ЗАНИМЉИВА ЕНИГМАТИКА, на странама 18–19, налазимо текст ЗАГОНЕТКЕ ПОДМЛАЂУЈУ УМ, у коме аутор Јован ВУКОВИЋ каже да је о улози загонетке у човековом образовању писао још Ђорђе НАТОШЕВИЋ, просветни писац и школски надзорник из 19. века. То је умна гимнастика која развија и снажи умне моћи, па је зато загонетка од највеће користи за децу. Загонетка је и за старије људе корисна и спада међу средства која подмлађују ум, сматра Ђорђе НАТОШЕВИЋ, ОТАЦ СРПСКЕ ЕНИГМАТИКЕ.

уторак, 9. јуни 2020. године – Сарадња са «Маркетпринтом»

Као и уобичајено, електронским путем послата је 142. серија од 10 укрштеница, припремљених за штампу, за издања ЉУБАВНИХ ВИКЕНД РОМАНА новосадског МАРКЕТ-ПРИНТА. Аутори радова овога пута били су: Душко ЛАЗИЋ са 8 састава и Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ са 2 укрштенице. Припрему радова и њихово слање електронским путем и овога пута обавио је Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ.

У сарадњи која тече од 26. фебруара 2002. године, до сада је послато укупно 1.420 укрштеница од 33 аутора. Уз захвалност свима који овом сарадњом помажу клубу, учинак појединаца је следећи:

Душко ЛАЗИЋ (378), Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ (223), Миодраг ТОШИЋ (148), Момир ВУЧЕНОВИЋ (81), Владета ТРИВУНАЦ (79), Карло ВЕРЕБ (76), Живомир ЈЕВТИЋ (66), Бранко НИКОЛИЋ (46), Младен МАРКОВИЋ (38), Динко КНЕЖЕВИЋ (36), Љубиша ЈАКШИЋ (30), Драган МАТОВИЋ (18), Љубислав ДРАКУЛИЋ и Томислав ПОПОВИЋ (по 17), Михајло ВЕМИЋ, Жељко ПРВАНОВ, Марјан РАДАКОВИЋ и Мирослав ЦВЕТКОВИЋ (по 15), Ново ЗЕКИЋ (14), Јан БАЖИК, Ивица МЛАЂЕНОВИЋ и Милија СТЕВАНОВИЋ (по 12), Вељко ДОПУЋА (10), Владимир ШАРИЋ (8), Миленко МИЈАТОВИЋ (7), Мирослав ЖИВКОВИЋ и Александар ЈАНКОВИЋ (по 5), Станислав ЛУКИЋ, Вељко МАКСИМОВИЋ, Милосав МАРЈАНОВИЋ, Веселин ПАТРОНИЋ и Сретен ПЕРИЋ (по 4) и Љубиша БАНОВИЋ (2).

уторак, 23. јуни 2020. године – Ин меморијам

У Добоју је од последица вируса Ковида 19 умро инжењер машинства, професор на Вишој техничкој школи и Саобраћајном факултету у Добоју и енигмата Душан ЂУКУЋ (рођен је 16. априла 1947. године у Кожухама, код Добоја). Први енигматски рад – криптограм објавио је у бјеловарској ЧВОР РАЗБИРИСИ 1981. године, а био је сарадник већег броја тадашњих енигматских часописа, објавивши више хиљада енигматских састава. Специјалност су му били криптограми и скандинавке. Заступљен је у ЛЕКСИКОНУ СРПСКИХ ЕНИГМАТА (Владимир ШАРИЋ).

ЕНИГМАТСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ

25000 Сомбор, Београдска 12, телефон: 069 554 0370

ПИБ: 102597970, МБ: 07453337

ТР: 325-9500600039099-26, Војвођанска банка а.д.

e-mail: enigmatskisavezsrbije@gmail.comweb site: www.ess.org.rs**Енигматски савез Србије****ПРЕДСЕДНИШТВО****Сомбор, 14.06.2020. године****02/2020** 13,30 – 14,30

Ручак;

ОДЛУКА

Дана 24. маја 2020. године упутио сам допис члановима Председништва са предлогом за одржавање редовне годишње Скупштине Енигматског савеза Србије на овогодишњим ЕСС–у у Нишу. Како су се до данашњег дана само 2 члана Председништва, Љубиша Бановић и Миле Јанковић (који је у међувремену измирио чланарину за чланове ЕК «Пирамида»), позитивно изјаснили за овакав предлог, доносим ОДЛУКУ да се Скупштина ипак не одржи на овогодишњим сусретима.

Када боље размислимо, сматрам да оваква одлука и није лоша, пошто ћемо тиме избећи могућност свађа на овогодишњој јубиларној манифестацији, а поучени лошим искуством из Кикинде, када је она одржана током сусрета.

Уколико епидемиолошка ситуација буде дозвољавала Скупштина ће бити одржана у Београду до краја године.

С поштовањем,

Жељко Димовић**Председник****Енигматског савеза Србије**

ЕНИГМАТСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ

Ниш и Бор,

26. мај 2020. године

Предмет: Обавештење везано за 20. СЕС

Поштовани,

У допису Председништва, са потписом председника ЕСС–а, Жељка Димовића, бр. 03/2020, од 24.05.2020. године, који је упућен клубовима и секцијама, члааницама ЕСС–а и који је објављен 24. маја ове године на сајту ЕСС–а, који уређује Миле Јанковић, а у вези предстојећих Сусрета у Нишу, стоји:

*«У телефонском разговору са Марјаном Радаковићем добио сам информацију да, што се тиче смештаја у Студентском центру, СЕС може бити одржан у најављеном термину, од 14. до 16. августа. Као што сами знате због ситуације са корона-вирусом и препорука приликом организације скупова, морамо и ми предузети све мере безбедности. Припреме за јубиларни 20. СЕС теку по плану. **Наредних дана обавестите своје чланове да се што пре пријаве Крсти Иванову за учешћу на сусретима**».*

За почетак, напред је све речено, треба поступити по томе, па се дају мејл адреса и број мобилног за пријаву:

kivanov@mts.rs и 063/ 72 70 488.

Рок за пријаву је 10. јули 2020. године.

Ускоро ће бити објављен и оквирни програм СЕС–а, са појединостима. Цена пансиона по дану је око 2.000,00 динара.

Да не би изневерили 5. СЕС, када је у Нишкој Бањи, 1–2. октобра 2005. године, било 57 учесника, надамо се да ће нас бити у приближно толиком броју.

С поштовањем,

Марјан Радаковић и Крста Иванов

НАЈНОВИЈА ВЕСТ ОД 10. ЈУЛА 2020. ГОДИНЕ

Супротно томе што су се све потребне припреме материјалне и техничке природе обавиле на време, 20. ЈУБИЛАРНИ СУСРЕТИ ЕНИГМАТА СРБИЈЕ у Нишу неће се одржати у предвиђеном термину од 14–16. август 2020. године.

Разлог је исувише познат да би га тумачили.

СЕС су пожелели да подрже:

Студентски центар Ниш, Туристичка организација Ниш, Народни музеј Ниш и Градска општина Црвени крст – Ниш.

Организатори им се најтоплије захваљују уз жељу да и даље останемо сарадници.

Посебну захвалност дугујемо шахисти Драгану Живићу, светском прваку за глуве и наглуве који је изразио жељу да лично и са колегама шаховским ве-лемајсторима учествује на овим Сусретима.

Дугујемо захвалност и енигматским клубовима који су понудили помоћ у виду награда (књига, диплома, пехара) приликом такмичења: «Нова заго-нетка», «Кикинда» и «Срем».

Видимо се у 2021. години у веселом расположењу.

Марјан Радаковић и Крста Иванов

ЕК «Ниш», 18000 Ниш, Драгољуба Ристића 31

ЕК «Бор», 19210 Бор, Његошева 43

20. јуни 2020. године

ОКВИРНИ ПРОГРАМ СУСРЕТА

петак, 14. август 2020. године

12,00 – 16,00	Окупљање и смештај учесника (ЕК «Ниш»);
16,30 – 18,00	Првенство Србије у састављању загонетака (Радомир Матић);
18,00 – 19,00	Отварање СЕС–а и упознавање са програмом (Марјан Радаковић);
19,00 – 20,00	Вечера и подела тема за такмичење анаграмиста (Радомир Матић);
20,00 – 21,00	Енигмати – шахисти (Владимир Шарић).

субота, 15. август 2020. године

08,00 – 09,00	Доручак;
09,00 – 13,00	Колективно фотографисање, а потом Туристички програм (Тврђава – 18 локација, Музеј цеза, Пешачка зона, Музеј археологије, Саборна црква, Казанцијско сокаче – споменици Калчи и Сремцу) (ТО Ниш);
13,30 – 14,30	Ручак;

15,00 – 16,00	Првенство Србије у решавању загонетака (др Видоје Стефановић);
16,30 – 18,00	Енигматска трибина: - Промоција нових књига (Мирослав Лазаревић), - Тридесетпет година ЕСС–а (Жељко Димовић), - Двадесет година СЕС–а (Крста Иванов);
18,00 – 19,00	Предаја анаграмних састава (Радомир Матић);
19,00 – 20,00	Вечера;
20,00 – 22,00	Вече џеза у Тврђави – НИШВИЛ.

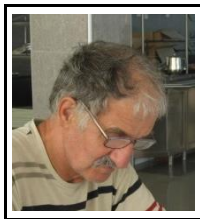
недеља, 16. август 2020. године

08,00 – 09,00	Доручак;
09,00 – 09,15	Одавање поште преминулим колегама између два СЕС–а (Владимир Шарић);
09,15 – 10,15	Екипно решавање «СПОМЕНАРА», екипе од по три члана (Крста Иванов);
10,30 – 12,30	Посета логору «12. фебруар» (ЛАГЕР НИШ);
12,45 – 14,00	Проглашење победника, подела награда и затварање Сусрета;
14,00 – 15,00	Ручак;
15,00 – 16,00	Одлазак учесника СЕС–а. Хвала на учешћу.

ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О АРАНЖМАНУ

Због ситуације са коронавирусом, препорука Владе је да приликом организације скупова, у овом случају, за време одржавања 20. СЕС–а у обавези смо да морамо и ми предузети и испоштовати све мере безбедности.

1. Смештај у Студентском центру, павиљон «Технички факултети», удаљен око 500 м од Главне аутобуске станице;
2. Цена пансиона по учеснику је 1.950 динара, што значи да за два пуна пансиона (петак, вечера – недеља, ручак) треба платити укупно 3.900 динара. Плаћање се врши котизацијом, пре коришћења услуга, и биће накнадно дефинисано. Забрањена је употреба алкохола од 7–16. августа због одржавања музичког фестивала – НИШВИЛ;
3. Све енигматске манифестације у оквиру Сусрета (састанци и такмичења) одржаће се у просторијама Студентског центра – Ниш;
4. Долазак и одлазак учесника је у сопственој режији или аутобусима са редовним линијама превоза;
5. Ради благовременог обезбеђења смештаја, пријављивљење је до 10. јула, код Крсте Иванова, тел. 063/7270–488; e/mail, kivanov@mts.rs.

Мирослав Живковић, Жагодина **ОМИЉЕНА РАЗБИБРИГА МИЛИОНА**

МНОГЕ ЧУВЕНЕ СВЕТСКЕ ЛИЧНОСТИ НИСУ МОГЛЕ ДА ОДОЛЕ ЧАРИМА УКРШТЕНИЦЕ

Веома је позната чињеница да укрштене речи, и поред толиког броја других забава, још успевају да одрже своју популарност. Милиони Американаца се, чак, свакодневно «дружи с њима». Као и свугде другде, па и у Србији, енигматски часописи «преплаљују» новинске продавнице. Летимични поглед (у једном овдашњем киоску) могао би да обухвати око педесетак таквих различитих, а опет јако сличних, издања.

Укрштене речи су популарне код свих категорија становништва, а што се тиче узраста, млади баш нису склони тој врсти записивања. Можда се неки од њих лате тога, ако је у електронској верзији, на рачунару или паметном телефону.

Ипак, вратимо се личностима, које су нешто значиле у светским оквирима, а које су биле јако заинтересоване да решавају омиљене укрштенице. Најпре ћемо се позабавити Нобеловцима, како би се доказало да су и они, поред тога што им је главно интересовање било у вишим сферама науке, припадали том кругу заљубљеника у црно-бела поља. **Нилс Бор** је, осим светске славе као признати научник, био познат, јер се, због краткоће имена и презимена, често сретао у укрштеницама.

Једна епизода из његовог живота, најбоље ће потврдити све то. Након предавања на факултетима, са својим студентима је водио дискусије о различитим темама, и то не само из области којима се бавио. Покаткад се дотицао и неких питања из укрштеница, које је често имао уза се.

Бор је, након једног дана, потпуно проведеног у експериментисању, које се тичало теорије електромагнетних таласа, провео вече у решавању неких мало тежих укрштеница. Притом је имао и малу помоћ двојице својих асистената. После напорног целодневног анагажовања, научници су, вечеравши, отишли на заслужени одмор. У току ноћи, Бор се пробудио, узео укрштеницу и нешто уписао. Куцнуо је тихо на врата собе, и нагло пробуденом колеги победоносно изјавио пар речи. Казао је да онај индустријски град у Енглеској, чија су задња три слова била – «ich» може бити само Ipswich.

Нобеловац **сер Роберт Робинсон**, бавио се фундаменталним истраживањима алкалоида у биљним производима. Током својих испитивања, предах је налазио у решавању укрштеница, које је увек доносио у лабораторије.

Вилијам Џејмс Сидис, није се окитио Нобеловим одличјем, али је важио за једног од најинтелегентнијих људи свих времена, ако је судити по његовом IQ. Успео је да достигне цифру између 250 и 300, што је ретко коме успевало. Његов живот послужио је као инспирација за филм «Добри Вил Хантинг». Овај врхунски надарен човек, успео је још у осмој години да положи завршни испит из анатомије, и то на Харварду. Касније је преводио текстове са четрдесетак језика. Невероватно фотографско памћење показивао је код решавања укрштених речи. Могао је само на тренутак да погледа укрштеницу из «Њујорк тајмса» и да је потом у потпуности реши. Притом је потпуно упамтио све описе и лик саме укрштенице.

Математичар **Ернст Габор Штраус** имао је широко поље истраживања у неколико математичких грана. Био је велики хуманист и ерудита. Могао је да решава укрштене речи на три језика, користећи притом само водоравне описе, а већ следећег тренутка са својим саговорницима дискутовао је о теорији релативитета, европској историји и теологији.

Времешна краљица Велике Британије, **Елизабета II**, свакодневно чита «Дејли Телеграф» и решава укрштене речи из њега. Ту склоност је, вероватно, наследила од свог оца, **Џорџа VI**, који је такође био веома заинтересован за необичне енглеске криптичне укрштенице. **Принцеза Маргарита** је једном приликом освојила прво место на неком решавачком такмичењу. Колико јој је у томе помогла титула, могло би се само нагађати.

Нису се само крунисане главе бавиле укрштеницама као једном интересантном формом забаве. Оне су коришћене и у друге (пропагандне) сврхе. **Винстон Черчил** је био најбољи пример, својим промовисањем цигара, вискија и укрштеница. Његов наследник, **Клемент Атли** је то чинио на други начин. Приликом предизборне кампање, скромним аутомобилом обилазио је енглеске градове и говорио о будућим плановима своје странке. Потом би извадио новине са укрштеним речима и ноншалантно их попуњавао. Томе само треба додати податак да је Атли наследио Черчила. Претходник обојице на месту премијера, **Станли Болдвин**, остао је упамћен и по следећој изјави датој представницима штампе: «Ја, као први министар, и ви као новинари, ангажовани смо у важном послу да покушамо уздигнути народ ове земље, а ви ћете то учинити данас преко чаробног медија, укрштених речи».

Предпоследњи вицекраљ Индије, **Арчибалд Вовел**, био је изразито образован политичар. Говорио је неколико страних језика, а успешно се служио латинским и класичним грчким. Одлично је познавао поезију и то не само енглеску. Стога није нимало чудно да је успевао да потпуно реши тешку «Тајмсову» укрштеницу за непуних 20 минута. Међутим, није био тако вешт и у политици, па се врло кратко задржао на свом престолу.

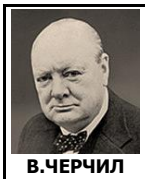
Индира Ганди је радо читала иностране магацине и решавала све укрштенице, које су се налазиле у њима. Бивши пољски председник, такође и Нобеловац, **Лех Валенса**, изјавио је једном приликом: «Ако могу завршити једну укрштеницу рано ујутру без посебног напора, знам да ће тог дана све бити у реду».

Тенисерка, која је некада била у врху листе најуспешнијих, **Линдзи Девенпорт**, окончала је спортску каријеру, али се није престала бавити решавањем. И ранији фудбалски функционер **Сеп Блатер**, завршио је своју каријеру, мада са судским оптужбама. Можда заборав од тога тражи, бавећи се укрштеним речима.

Бејзбол је спорт, који захтева изузетне физичке напоре. Стога није чудно да неки од врхунских играча траже релаксацију уз укрштенице. Најзагриженији међу њима је свакако **Мајк Месина**, један од ретких са завршеном високом школом. У сваком интервјуу, он искористи прилику да помене тај свој хоби.

Н.БОР

В.ЧЕРЧИЛ

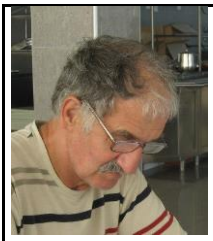
И.ГАНДИ

Л.ВАЛЕНСА

Л.ДЕВЕНПОРТ

Мирослав Живковић, Јагодина
АНАГРАМНИ ПСЕВДОНИМИ
трећи део (латинично слово «Ц»)

**Коришћење псеудонима код стваралаца
 није тако ретка појава**

У људској природи често се испољава појава дуализма, што се може запазити и у свету уметности. С једне стране, аутори желе да се што више истакну својим остварењима, а с друге стране, пак, да се сакрију иза њих. То се најбоље може разумети, када су у питању псеудоними. Иако би се површно сматрало да то није устаљена пракса, неке књиге указују на супротно.

Захваљујући труду неколицине упорних аутора збирки псеудонима, може се закључити како су многе личности прибегавале оваквом «скривању». Поменућемо само имена двојице таквих прегалаца. Извесни **Данијел К. Строгинг** је објавио књигу са пописом 20.000 шпанско–америчких псеудонима. Немац **Емил Велер** је у своју књигу ставио толико псеудонима да би захтевало поприлично времена да се утврди њихов тачан број. Још неколицина аутора је приредила сличне књиге, али су оне садржавале мању количину псеудонима.

Оно што је интересантно у разврставању псеудонима лежи у чињеници да је тек релативно мали удео припао псеудонимима на бази анаграма. Иначе, било је свакојаких промена у односу на почетно име. Многи су користили једно или два слова, а други су прибегавали и неким кратким синтагмама.

Разлози због којих су неке особе прибегавале анаграмском виду скривања, најбоље је објаснио италијански енигмата **Марио Акунцо** у својој књизи «GIU LA MASCHERA pseudonimi anagrammatici». Овај врсни енигмофил издао је још две књиге о анаграмима, које сигурно садрже и анаграмне псеудониме. Акунцо је био у предности, јер је могао у својој држави да дође до многих изворних докумената, те их је користио за писање својих монографија.

Аутор овог написа, годинама прикупља анаграмне псеудониме, користећи разне изворе, а најчешће Интернет. Тренутно је у попису око 1.500 таквих примера, али ниједан није узет из збирке поменутог Италијана.

У претходним бројевима «Весника» (44 и 45) дати су спискови анаграмних псеудонима, са почетним словима презимена из абетеде: «А» и «В». Следствено том низу, сада је на реду латинично слово «С». Као и у оним ранијим листама, у обзир су дошли само потпуни (чисти) анаграми. Извесна карактеристика за ову групу анаграмских псеудонима је да је њихов претежан број крњег, проширеног или логогрифног облика.

Није никакво изненађење да и овог пута доминирају Италијани. Њихови представници су показали да имају највише склоности ка овој игри речи. То су потврдили и публиковањем неколико књига, у којој централну улогу имају анаграми.

Али ниједна од њих (осим Акунцијевих) не бави се анаграмним псеудонимима. Сматра се да ни у другим државама, у којима је енигматика мање заступљена, нема таквих књига.

Ови текстови и пописи, можда би били клица за такву јединствену књигу, која би била наставак Акунцових трагања.

- 01. MANUEL CABALLERO = MALCO BELLA NUERA**, Мексички писац, издавач, превођилац (1849–1926);
- 02. PEDRO CABEZAS = PAZ DE ESCOBAR**, Мексички песник;
- 03. ARCADIO CABRERA = ABRIRE CADA ROCA**, Шпанија;
- 04. PIETRO CAIMI = AMICI PROTEI**, Италијански официр, комедиограф (1830–?);
- 05. CARLO CALA = LARCO LALA**, Италијански писац (17. век);
- 06. RUGGIERO CALBI = GERRUGIO CLIBA**, Италијански лекар, песник (1683–1761);
- 07. ITALO CALVINO = TONIO CAVILLA**, Италијански писац, есејиста, новинар (1923–1985)
- 08. ANGELO CALVISI = VASCO GALLIENI**, Савремени италијански песник;
- 09. FRANCISCO CALVO = CASIO CRANCOFUL**, Чилеански писац (19. век);
- 10. GIOVANNI CINELLI CALVOLI = CAVILLO LEVAGNINI LICINO**, Италијански лекар, писац, библиограф (1625–1706);
- 11. BERNARDO MARIA DE CALZADA = LAZARO CADEBAR DE MIRANDA**, Шпански писац (1751–1825);
- 12. ALBERTO CAMETTI = TELEMACO BRATTI**, Италијански музичар (1871–1935);
- 13. TOMMASO CANIZZARO = OSCAR OZINAM OTZNAM**, Италијански песник, критичар, превођилац (1838–1921);
- 14. ALBERTO CANTONI = B. L. ANTONIO CETRA**, Италијански хумористички писац (1841–1904);
- 15. IGNAZIO CANTU = GIO I. ANT ZUNCA**, Италијански писац (1810–1877);
- 16. GIOVANNI TECCA DA CAPISTRANO = GIONATA VECCONCINI – SPARTADA**, Италијански писац (1764–1849);
- 17. PAOLO CAPITANO = ALOPO CATAPINO**;
- 18. MARIO CARANDO = MARIANO D'ARCO**, Италијански песник;
- 19. MARIO CARAFOLI = CARLO FIORAMIA**, Италијански новинар и фоторепортер (1902–1979);
- 20. NATALE DE CARDENAS = ANDREA DE CASTELAN**, Италијански теолог, писац (1686–1754);
- 21. DOMENICO CARZINI = NICODEMO CARINZI**, Италијански професор, енигмата (1839–1912);
- 22. NICOLO CASILINI = LIONICO SANLICI**, Италијански писац (17. век);
- 23. MARIO CASTELLACCI = MARCELLO STIACCIA**, Италијански писац – комедиограф (1924 – 2002);
- 24. JUAN DEL CASTILLO Y CARROZ = JUSTO LINDA CALLE Y ZOCCAR**, Шпански државник (1760–1828);
- 25. ROBERTA CASTOLDI = TERISCA TOLDOBRA**, Италијанска музичарка, песникиња (1971);
- 26. GIUSEPPE MARIA CATI = AMERISPATE GIUPACI**, Италијански либретист (18. век);
- 27. LEOPOLDO CEMPINI = PICO LEON D'EMPOLI**, Италијански правник, песник, новинар (1824–1866);

28. **GUIDO CERONETTI = UGONE DE CERTOIT**, Италијански писац, преводилац (1927–2018);
29. **ENRICO DE CESARE = SIRE DI CORACENE**, Италијански енигмата (1880–1930);
30. **JEAN CHARLIER = LINA CERJERAN**, Француски писац криминалистичких романа;
31. **MICHELA CHIARELLI = ERICHE ALCHIMILLA**, Савремена италијанска књижевница, холистички тренер;
32. **PIETRO CHIARI = RICHAÏ ROTEPI**, Италијански драмски писац (1712–1785);
33. **RODOLFO CHIOSI = HIRDIO FOSCOLO**, Италијански официр (1906–1993);
34. **LUIGI CHIURAZZI = GIRIALI ZUCHIZU**, Италијански издавач, књижар, (1831–1926)
35. **CORDELIO CODANINO = NONCIANO CELIDORO**, Италијански писац (?–1658);
36. **CLAUDE COLET = DALUCE LOCET**, Француски романописац и сатирични песник (16. век);
37. **SEBASTIAN COLIN = LISSET BENANCIO**, Француски лекар, писац (16. век);
38. **LUIGI COMPAGNONE = ANGELO MICI – PUNGO**, Италијански филозоф, писац, новинар (1915–1998);
39. **PAULO CONSONI = ALONSO CUPINO**, Италијански музичар (17. век);
40. **ALBERTO CONTI = TRACTION LOBE**, Италијански астрофизичар (1966);
41. **CORRADO CORRADI = RICARDO DORARO**, Италијански лекар, енигмата;
42. **VLADIMIR COSMA = MIROSLAV CADIM**, Француски композитор (1940);
43. **FELICE COTTRAU = ETTORE FALUCCI**, Француски музичар (1829–1897);
44. **LUIGI CREMONA = MARCO UGLIENI**, Италијански математичар (1830–1903);
45. **ALDO CRIVELLI = LALLO VICREDI**, Швајцарски сликар, археолог (1907–1981);
46. **RAMON CUESTA = ORMAN TU–CAES**, Кубански драмски писац.

«ВЕСНИК»

можете читати и на блогу

Енигматског клуба «Нова Загонетка»

<https://novazagonetka.blogspot.com/>

Драган Лојаница, Београд

ПРИЧИЦА О МАГИЧНИМ ШТИТОВИМА

Магични квадрати, почев од 7×7 па надаље су у енигматици мрежних загонетака «цењена роба». Поред ових квадрата 7×7 којих је такорећи безброј, начињен је и велики број квадрата 8×8 , па и изванредан број 9×9 . Постоје и магични квадрати 10×10 , наравно у мањем броју и углавном са проблематичним речима.

О наведеним квадратима постоји и литература, тј неколико књига у којима су они приказани. Али поред појаве у енигматским листовима њих има у дневној и периодичној штампи, а у знатном броју и на сајтовима и блогovima енигмата, и ту је врло тешко водити неку евиденцију у смислу да сви буду пописани. Зато ако направите неки од ових састава не можете бити сигурно да такав већ не постоји.

Магични штитови, или магични ликови су већ много мање цењени, а о некој обимнијој литератури о њима, не можемо говорити. Па ипак и они се праве и објављују. Овде ће бити речи о стандардним ликовима 6×8 , 7×9 , 8×10 , при чему су могуће разноврсне варијанте које понешто одступају од ових демензија, што је богато заступљено у књизи Бранка Миловановића и Владете Тривунца «Магични ликови». Лакши су свакако за састављање што им умањује вредност, али имају велику предност што у њих могу да се ставе речи које би у чистим квадратима било тешко укрстити. Недостатак им је и «вишак слова» која су на почетку и крају употребљених речи.

Магични штитови 6×8 су најлакши, ретко се појављују, али их има. Ако је енигматима понижавајуће да их праве, нека у дијагонали дају коначно решење. То знатно отежава ствар. У наведеној књизи има један такав састав који је сачинио Владета Тривунац. Ја сам такође успео себи да загорчам живот са штитом који има у дијагонали реч ОСТРВО, који ћу Вам сада приказати. Иначе, постоје и варијанте да и у рубним пољима буду смислене речи, а и да у оквиру штита буде квадрат 5×5 . Ето забаве!

	К	О	Б	Н	И	П	
К	О	П	Р	И	В	А	Р
О	П	С	Е	Н	А	Р	И
Б	Р	Е	Т	О	Н	А	Ц
Н	И	Н	О	Р	О	Т	А
И	В	А	Н	О	В	И	Ћ
П	А	Р	А	Т	И	О	Н
	Р	И	Ц	А	Ћ	Н	

Магични штитови 7x9 су већ значајније остварење и знатно чешће се појављују. Ја код њих видим предност што може да се користи велики фонд речи и појмова од девет слова, од чега много шта би било немогуће уклопити у квадрат 9x9. Мени одлично одговарају и направио сам их око 70 од чега су до сада 53 објављена. У књизи «Лексикон српских енигмата» Мирослава Лазаревића и Јована Вуковића наведен је следећи за који су аутори књиге, вероватно, сматрали најбољим, а објављен је у броју 18 «Беоквиза» од 15. децембра 2001. године.

	К	О	О	Ћ	У	К	К	
К	О	С	Т	У	Г	Р	Л	У
О	С	К	А	Р	О	В	А	Ц
О	Т	А	Љ	А	В	А	Њ	Е
Ћ	У	Р	А	К	О	В	А	Ц
У	Г	О	В	О	Р	И	Т	И
К	Р	В	А	В	И	П	И	Р
К	Л	А	Њ	А	Т	И	С	Е
	У	Ц	Е	Ц	И	Р	Е	

Покушао сам и код оваквих радова да направим магични лик са коначним решењем у дијагонали, али није ишло.

Магични штитови 8x10 су наравно вредни великог поштовања. Вероватно их је мало, енигмати «квадратолози» их ретко праве, а неку комплетну евиденцију о њима је сигурно тешко установити. Пронашао сам из литературе коју поседујем 5 примера, од разних аутора (Бошко Петровић, Миодраг Тошић, Ново Зекић, Јадран Голоигра, Зденко Чавар). Знам да су се у ранијим временима појављивали у «Беоквизу» и Рубионовим издањима, али те примерке немам. Изазовни су, покушао сам да саставим бар један али тешко је ишло. Најзад је нешто направљено чиме нисам био сасвим задовољан због речи ЗАБЕРИВАТИ која постоји у речнику, али ју је тешко описати као несвршени глагол. Уз сугестије Мирослава Лазаревића направио сам следећи састав:

	Е	У	С	М	А	К	Ш	Д	
Е	К	С	К	А	В	А	Т	О	Р
У	С	Т	О	Л	И	Ч	И	Т	И
С	К	О	Р	О	Ј	Е	В	И	Ћ
М	А	Л	О	В	А	Р	И	Ц	А
А	В	И	Ј	А	Т	И	Ч	А	Р
К	А	Ч	Е	Р	И	С	А	Т	И
Ш	Т	И	В	И	Ч	А	Н	И	Н
Д	О	Т	И	Ц	А	Т	И	С	Е
	Р	И	Ћ	А	Р	И	Н	Е	

МАЛОВАРИЦА и КАЧЕРИСАТИ су речи из речника САНУ.

Најзад, постоји и један штит 9x11 у књизи Бранка Миловановића и Владете Тривунца, аутора Животе Станковића, направљен у његовом стилу.

Литература:

1. Бранко Миловановић, Владета Тривунац, «Магични ликови»;
2. Мирослав Лазаревић, Јован Вуковић, «Лексикон српских енигмата»;
3. Јован Вуковић, Владета Тривунац, «Чудесни енигматски свет Бошка Петровића».

Припремио: Крста Иванов

ЕНИГМАТСКИ КЛУБ «БОР» – БОР**40. ГОДИНА ПОСТОЈАЊА И РАДА**

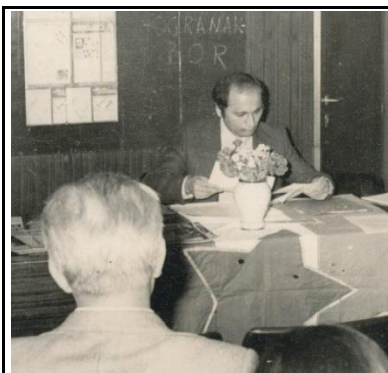
Период од 4 деценија постојања и рада јесте за поштовање и дивљење. На ову чињеницу може бити поносан Енигматски клуб «Бор». Остају незаборавни тренуци енигматског дружења и сарадње, узајамног разумевања и поверења, а надалеко узајамног уважавања.

Уз обележавање четрдесетогодишњице постојања и рада Енигматског клуба «Бор», година за поштовање, уз скроман и частан рад, даћемо хронолошки приказ значајнијих активности.

Оснивање енигматског огранка

Жеља великог броја љубитеља енигматике, а међу њима и већ афирмисаних енигмата, да организовано делују је преточена у стварност. Тако је 26. маја 1980. године основан Енигматски огранак «Бор» који ће деловати у саставу Енигматског клуба из Београда. У раду Оснивачког састанка учествовали су **Власта Павловић**, оснивач и главни и одговорни уредник «Енигме», директор Матичне библиотеке, представници «Борских новости», Радио Бор и други. У присуству 17 чланова и гостију, Огранак је усвојио Програм рада за наредни двогодишњи период и за првог председника изабрао **Радомира Матића**, за секретара је изабран **Крста Иванов**, док су за делегате у Конференцији Енигматског клуба Београд изабрани **Жарко Пешић** и **Милосав Јовић**.

Слика лево: Крста Иванов
Слика десно: слева надесно:
Први ред: Винко Севановић и
Жарко Пешић

Други ред: Радомир Матић,
Драган Николић, директор
штампарије «Напредак» из
Аранђеловца која је штампала
«Енигму» и Власта Павловић,
уредник «Енигме»

Оснивање енигматског клуба

Организовано дружење љубитеља енигматике добија на популарности, те на Оснивачкој конференцији, одржаној 17. маја 1985. године, донета је одлука да Енигматски огранак «Бор» прерасте у Енигматски клуб «Бор» и постане правно лице. Оснивању је присуствовала и **Невена Кнежевић**, главни уредник енигматских издања «Еурека» и «Мала еурека», «Дечјих новина» из Горњег Милановца.

ЗСУП Зајечар – Секретаријат у Бору, дана 29. маја 1985. године, издаје решење бр. 212–191/85,03 и Енигматски клуб «Бор» са седиштем у Бору, уписује у регистар друштвених организација и удружења грађана под редним бројем 111.

Клуб је испуњавао своје обавезе, али када су настале законске промене, није био у могућности да изврши пререгистрацију по закону, због недостатка финансијских средстава, па Енигматски клуб «Бор» од 01. априла 2010. године делује као Енигматска секција при Енигматском савезу Србије.

Оснивање Енигматског савеза Србије

Енигматски савез Србије основан је 21. септембра 1985. године у Ваљеву на 17. Сусретима загонетача Југославије. Оснивачи Савеза били су: Енигматски клуб «Београд», Енигматско друштво «Загонетка», Београд, Ваљевски енигматски клуб «Бранковина», Енигматски клуб «Гњилане», **Енигматски клуб «Бор»** и Енигматска секција РКУД «Вискоза» из Лознице. Из претходног може се видети који су клубови опстали и остали чланови ЕСС–а. Као оснивач и даљи члан ЕСС–а, ЕК «Бор» поносан је на ту чињеницу.

Чланство

Приоритетни задатак Клуба била је популаризација енигматике у узрасту од «7 до 77 година», првенствено међу школском омладином и омасовљењу чланства. Љубитеља енигматике било је у знатном броју, што се могло видети по броју учесника на одржаним такмичењима. По оснивању Клуба, број уписаних чланова са уплаћеном чланарином био је: 1985 – 8; 1986 – 7; 1987 – 13; 1988 – 14; 1989 – 14; 1990/91 по 4, а касније није вођена евиденција.

Милен Миливојевић, Радомир Матић, Крста Иванов и
Зоран Милошевић

Међу школарцима сарадницима у енигматској рубрици у «Јасмину», школском листу општине Бор, истицала су се два имена: **Зоран Станчић** и **Слађан Миленовић**. Станчић први рад у «Енигми» објављује 1975, док Миленовић сарађује у «Еуреци» из Горњег Милановца. Из њима знаних разлога престали су да се баве енигматиком.

Од 1988. године Зоран Милошевић из Ћуприје постаје и остаје до данас члан клуба. Најстарији члан клуба био је **Саво Стјепановић** (1936 – 2010). Прерано нас је напустио и најактивнији члан **Жарко Пешић** (09. јануар 1946 – 17. април 2010).

Активности

Једна од првих активности по оснивању је увођење емисије «Енигматски радио клуб» на таласима регионалне Радио станице Бор, од 11. новембра 1980. до 1990. године, где су слушаоци у непосредном контакту решавали наградне задатке.

Одржана су отворена општинска првенства у решавању енигматских састава 1982, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988 и 1989. године.

Организовано је такмичење у решавању енигматских састава на Омладинској радној акцији «Борско језеро» 1984. и 1985. године.

На Дечјем одељењу при Народној библиотеци у Бору, у оквиру Енигматске радионице, била су и такмичења у решавању енигматских задатака. Таква такмичења била су 06. октобра 2014. и 23. фебруара 2015. У Бору, а 20. априла 2015. године и у Злоту.

Чланови клуба су у Основним школама «Свети Сава» и «Вук Караџић», више пута, одржали предавање о значају енигматике и како се састављају и решавају поједини енигматски задаци.

У оквиру манифестације «Дани Брестовачке бање», која се одржава крајем августа месеца сваке године, за посетиоце је организовано такмичење «Енигматика на отвореном».

Активност појединих чланова клуба такође је била изражена: **Жарко Пешић** био је секретар клуба од 1994 – 2000, а потом и председник од 2000 – 2010. године. Био је и први секретар Енигматског савеза Србије. **Радомир Матић** је председник клуба од 1980 – 1985, па опет од 31. јануара 2020. године, а секретар је био у периоду од 1985 – 1994, те од 2010 – 2020. године. На првенству Србије у састављању укрштених речи у Гучеву, 1986. године, осваја прво место. На истом такмичењу екипа ЕК «Бор» у саставу: **Радомир Матић**, **Зоран Станчић** и **Зоран Милошевић** осваја исто прво место. На овом првенству **Зоран Станчић** заузима друго место, док је **Зоран Милошевић** на истом такмичењу био тринаести.

Крста Иванов је секретар клуба у три периода: 1980 – 1985, 2000 – 2010 и од 31. јануара 2020. године, а председник је био од 1985 – 2000, као и од 2010 – 2020. године. Уређивао је радове ученика за енигматску страну у Јасмину», листу ученика основних школа општине Бор и то 15 година и 10 месеци. Објавио је *Једнословни речник* и приредио *Алманах сусрета енигмата Србије 1 – 17* (1998 – 2017), а сада са Марјаном Радаковићем припрема *Монографију «Енигма – 70»*.

Саво Стјепановић на републичком првенству енигмата – решавача одржаном у Новом Саду 1987. године осваја треће место.

Милен Миливојевић, пок. **Љубиша Тодоровић** и **Марина Раичевић** су афористичари.

Посебно је клуб поносан што је на његову иницијативу одређен **Дан енигмата Србије**, а то је учињено на Годишњој скупштини Енигматског савеза Србије у Вршцу 11. октобра 2009. године. Усвојено је да **Дан енигмата Србије** буде **21. фебруар**, јер је тога дана 1820. године била **Загонетна субота**, народни празник посвећен загонетању. Предлог клуба је био да се празник српских енигмата назове **Дан енигматике у Србији**, што сматрамо да је исто.

Борски клуб дао је и конкретне предлоге за израду одређених правилника ради ефикаснијег рада ЕСС – а, али углавном на томе се и завршило (објављено у «Гласнику» број 11, септембра 2005. године.

**Народна библиотека – Дечје одељење
16. октобар 2014. године
ОШ «Петар Радовановић» – Злот**

ПРЕДЛОЗИ ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА «БОР»

На седници Председништва ЕК «Бор» из Бора, одржаној 21. марта 2005. године, поред разматрања предлога «Кодекса понашања за чланове ЕСС – а», утврђен је и један број предлога за одређене активности и нормативну и издавачку делатност ЕСС – а, при чему је овај клуб спреман да максимално учествује у њиховој реализацији. Ово би требало разматрати на редовној Годишњој скупштини ЕСС – а, која ће се одржати за време Петих сусрета енигмата Србије или на некој од редовних седница Председништва ЕСС – а.

Предлажу се следећи правилници и активности Енигматског савеза Србије:

1. ПРАВИЛНИК ЗА САСТАВЉАЊЕ ЕНИГМАТСКИХ РАДОВА;
2. ПРАВИЛНИК О НАГРАДАМА И ЈУБИЛАРНИМ ПРИЗНАЊИМА;
3. ПРАВИЛНИК О САРАДЊИ УРЕДНИКА И ЕНИГМАТА;
4. ПРАВИЛНИК О ОДНОСИМА И САРАДЊИ САСТАВЉАЧА И РЕШАВАЧА;
5. ПРАВИЛНИК О ПРИКУПЉАЊУ И ДОСТАВЉАЊУ ЕНИГМАТСКЕ ГРАЂЕ О ИСТОРИЈИ СРПСКЕ ЕНИГМАТИКЕ И ПЕРСОНАЛНИМ ДОСИЈЕИМА ЕНИГМАТСКИХ СТВАРАОЦА У СРБИЈИ;
6. ПРАВИЛНИК О КРИТЕРИЈУМИМА ЗА ИЗДАВАЊЕ ЕНИГМАТСКИХ НАСЛОВА И САРАДЊИ ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА И АУТОРА ИЛИ ГРУПЕ АУТОРА;
7. ОДЛУКА О ИЗРАДИ УНИВЕРЗАЛНЕ «ЕНИГМАТСКЕ ЕНЦИКЛОПЕДИЈЕ СРБИЈЕ», СА РЕДАКЦИЈОМ САСТАВЉЕНОМ ОД ЕНИГМАТСКИХ АСОВА И ЛЕКСИКОГРАФСКИХ СТРУЧЊАКА;
8. ОДЛУКА О УТВРЂИВАЊУ И ПРОГЛАШАВАЊУ «ДАНА ЕНИГМАТИКЕ У СРБИЈИ» (РЕЦИМО ДАТУМ ИЗДАВАЊА ПРВОГ БРОЈА «ЕНИГМЕ»), КАДА БИ СЕ И ОДРЖАВАЛИ СУСРЕТИ ЕНИГМАТА СРБИЈЕ, НАРАВНО, УВЕК У ДРУГИМ МЕСТИМА, У ЦИЉУ ДАЉЕ ПОПУЛАРИЗАЦИЈЕ ЕНИГМАТИКЕ.

ПРЕДСЕДНИШТВО ЕК «БОР»

«ГЛАСНИК» ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ, БРОЈ 11

Организација Сусрета енигмата Србије

Свакако да је највећи успех ЕК «Бор» организација и одржавање 14. Сусрета енигмата Србије у Бору, у хотелу «Језеро» на Борском језеру од 29–31. августа 2014. године. На овом скупу је био 51 учесник, а међу њима двојица из Републике Српске и шесторо из Хрватске. Такође, у енигматским такмичењима на СЕС-у, из Бора, учешће је узело шест такмичара.

Оснивање Енигматског савеза Југославије

Крајем маја 1986. године, ЕК «Бор», био је домаћин друге седнице Иницијативног одбора за оснивање Енигматског савеза Југославије на којој је усвојен предлог Статута будућег Савеза.

У раду су учествовали **Стјепан Хорват** из Бјеловара, **Љубисав Дракулић** из Сиска, **Ђока Лазећ** из Лознице, **Марко Смолчић** из Славонског Брода, **Ранко Скопал** из Загреба, **Војин Крсмановић** из Зворника, **Славко Бован** из Мостара, као и представници ЕК «Бор» **Жарко Пешић**, **Зоран Станчић**, **Радомир Матић** и **Крста Иванов**.

Са седнице Иницијативног одбора за оснивање Енигматског савеза Југославије у Бору 1986. године

Сарадња у «Малој еуреци»

Посебан успех Енигматског клуба «Бор» је што су у листу «Еурека» (мали формат), у бројевима 247 од 27. марта 1985. и 356 од 31. маја 1989. године, све енигматске саставе урадили његови чланови.

ENIGMATSKI KLUB »BOR«

Po drugi put, stranice MALE EUREKE sa enigmatskim sastavima pripremili su članovi Enigmatskog kluba »Bor« iz Bora. Organizovano delovanje borskih enigmeta počinje od 1980. kao ogranak EK Beograd, da bi od 1985. godine EK »Bor« postao Klub kao društvena organizacija. EK »Bor« već je niz godina sa EUREKOM pokrovitelj

Enigmatskog radio-kluba Bor i organizator brojnih enigmatskih takmičenja.

Klub ima dvadesetak članova i mnogo više simpatizera. U svom tekućem radu Klub koristi prostorije Marksističkog centa OK SK i OK SSRN koji na razne načine pomažu u radu kluba.

Adresa kluba: Enigmatski klub »Bor«, Bor, Moše Pijade 19.

Сарадња

Чланови клуба, према својим могућностима, редовно су учествовали у раду органа Енигматског савеза Србије, тј. на седницама Председништва, годишњим Скупштинама, такмичењима која су организована, у изради одређених аката, до учествовања на традиционалним Суретима енигмата Србије. Посебно је била активна и успешна сарадња у време када су на челу Енигматског савеза били пок. Бранко Полић и Мирослав Лазаревић.

Сарадња је била успешна и са енигматским клубовима и то нарочито са српским енигматским асоцијацијама «Београд», «Бранковина», «Ниш», «Нова загонетка» и «Киkinда».

Веома успешна сарадња била је и са покојним енигматима: Властом Павловићем, Бранком Полићем, Олафом Љубибратићем и Николом Пешећем, као и са колегама Јованом Вуковићем, Владимиром Шарићем, Славком Бованом (сајт ТИО), Марјаном Радаковићем, Живадином Јовановићем, Стјепаном Хорватом, Јованом Недићем и Недјељко Недићем (сајт ДУЕ).

У Бору, успешну сарадњу клуб има са редакцијом листа «Колектив» (извештаји од припреме до реализације 14. СЕС – а у Хотелу «Језеро» на Борском језеру). Регионална телевизија «Бор» дала је прилог о 14. СЕС –у, а више пута, уживо, наши чланови учествовали су у јутарњем програму «Будилица» и говорили о ЕК «Бор» и Дану енигмата Србије. Народна библиотека уступа нам просторије, за наше одређене активности, попут одржавања такмичења у решавања енигматских задатака и др.

Енигматском савезу Србије, са енигматским клубовима у Србији, појединим енигматским прегаоцима, како из Србије, тако и из бивших југословенских република, најтоплије се захваљујемо на успешној сарадњи, разумевању, узајамном поверењу и поштовању.

Нова регистрација енигматског клуба «Бор»

Председништво клуба, у припреми за обележавање јубилеја, четрдесет година борске енигматике, организовања свечаности, као и доделе повеља, плакета, захвалница и признања појединцима и установама, упутило је захтев за новчану помоћ од СО Бор за реализацију напред наведеног. Одговор је био да ЕК «Бор» мора бити правно лице да би добио затражено.

Сматрали смо да активно чланство може то да обави, те је одржана Оснивачка скупштина 31. јануара 2020. године, усвојен нови Статут и поднета предвиђена документација Агенцији за привредне регистре. Пошто је добијен потврдан одговор, Енигматски клуб «Бор» је стекао статус правног лица.

Реализацију планиране прославе омео је универзум, односно коронавирус КОВИД 19, али ће, осим окупљања, које је било предвиђено за 23. мај, па померено за 25. јули ове године, надамо се најбољем, остало бити одрађено.

Свим енигматским прегаоцима, који овом приликом, ненамерно нису поменути, а допринели су успешном раду, Енигматски клуб «Бор» такође се захваљује на сарадњи и поштовању.

СРЕЋНО!

Бор, 26. мај 2020. године

Енигматски клуб «Бор»

Број: 3/2020

Бор, 28. 05. 2020. године

Предмет: Оснивање ЕК «Бор»

У Бору је у просторијама Народне библиотеке одржана Оснивачка скупштина енигматског клуба «Бор», који због одржавања јубилеја – 40 година постојања и рада, додаје уз досадашњи назив и УДРУЖЕЊЕ, како би могао да конкурише за доделу новчаних средстава.

Оснивачка скупштина Енигматског клуба «Бор» одржана је дана 31. 01. 2020. године, на којој је Оснивачки одбор у саставу: Крста Иванов, Радомир Матић, Зоран Милошевић (напомена: З. Милошевић је свој глас дао телефонским позивом – живи у Ћуприји), Весна Јовановић, Марина Раичевић и Милен Миливојевић, донео одлуку о избору Радомира Матића за председника Енигматског клуба «Бор», док је за секретара изабран Крста Иванов.

Радомир Матић

Крста Иванов

На Оснивачкој скупштини је донет оснивачки акт као и нови Статут. Енигматски клуб «Бор» је регистрован код АПР-а са датумом доношења Статута 31. 01. 2020. године, са седиштем и адресом, Његошева 43, Бор.

Конкуришући за новчана средства због одржавања јубилеја, добили смо од локалне самоуправе и обећање да ће Енигматски клуб «Бор» добити своје просторије у којима ћемо моћи да се окупљамо, да по потреби одржавамо састанке, организујемо такмичења, да оформимо нашу «Енигматску библиотеку» и да по потреби одржавамо енигматске радионице.

Циљеви Енигматског клуба «Бор» су деловање у делатностима од општег значаја, као и организовање и окупљање грађана, тј. љубитеља енигматике, неговање и развијање књижевног старалаштва и културу. Наш главни мото је: «Сачувајмо и негујмо српски књижевни језик».

С поштовањем,

**Председник,
Радомир Матић**

Достављено.:

- Председнику Енигматског савеза Србије
- За сајт Енигматског савеза Србије
- За блог Енигматског клуба «Нова загонетка»
- За блог ТИО (Тупљење и оштрење)

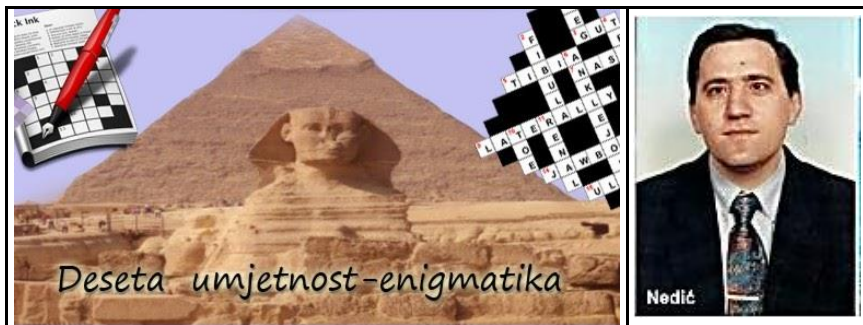
Ч Е С Т И Т К А

Енигматски клуб «Нова загонетка» честита пререгистрацију борских енигмата и жели им пуно успеха у раду, као и добру и плодотворну сарадњу са осталим енигматским асоцијацијама у Србији. Уједно, енигмати окупљени око овог клуба, честитају значајан јубилеј Енигматског клуба «Бор», који ће ове године обележити 40 година постојања и успешног рада у нашем енигматском амбијенту.

Од 31. јануара 2020. године, Енигматски клуб «Бор», који је до тада деловао као секција Енигматског савеза Србије, након регистрације у Агенцији за привредне регистре и добијања статуса правног лица, започиње нову епоху у свом преданом енигматском раду.

Председништво ЕК «Нова загонетка»

Блог Недјељка Недића ДУЕ ДЕСЕТА УМЈЕТНОСТ ЕНИГМАТИКА

ОБЈАВЉЕНО: 21. СИЈЕЧЊА (ЈАНУАРА) 2020.

Vesnik EKNZ broj 60

Vjerojatno jedini enigmatski klub koji izdaje vlastito glasilo jest EK „Nova zagonetka“ iz Beograda. Broj 60 Vesnika EKNZ-a izašao je u prosincu prošle godine. Uredio ga je Miroslav Lazarević.

Iz njegova sadržaja izdvajam kronologiju zbivanja iz druge polovice 2019. godine, izvješće s XIX. SES-a u Vrnjačkoj Banji, svečarski tekst Vladimira Šarića o jubilarcu Marjanu Radakoviću, „Široke mogućnosti potiraljke“ Miroslava Živkovića, prilog Miroslava Lazarevića o slogovnim četvorinama 5 x 5 Borisa Antonića, predstavljanje jednoga od najstarijih članova Kluba Radomira Stanojkovića iz Vranja, in memoriam pjesnikinji Dragici Obradović i GEN broj 27 kao dodatak Vesniku. Vesnik možete preuzeti na blogu „Nova zagonetka“.

ОБЈАВЉЕНО: 5. ТРАВЊА (АПРИЛА) 2020.

Miroslav na kvadrat (10)

**SLOGOVNI
ČETVEROKUT 4x4**
(33. mjesto)

GA, GA, JAT, KA, KA, LAK, NA,
RA, RI, RI, STO, STO, TI, TI, VI,
VI.

VODORAVNO I OKOMITO: 1. Pučka riječ za dovratnike ili dopro-
zornike, 2. Naziv zastanovit ogroman
skup zvijezda u svemiru, 3. Centurio-
ni, 4. Kancelarija jednog crkvenog
služenika (Rad s natječajima) — [a]

Miroslav Lazarević

1	2	3	4
2			
3			
4			

12

(Miroslav Lazarević, Čvor
križaljka broj 315, 26. I. 1983.,
str. 14)

**SLOGOVNI
KVADRAT 5x5**

17

1	RI	2	O	3	SA	4	LA	5	DO
2	O		KA		LE		MI		TI
3	SA		LE		PČI		NI		CA
4	LA		MI		NI		RA		TI
5	DO		TI		CA		TI		SE

**VODORAVNO I OKOMI-
TO:** 1. Dvije rijeke u Argenti-
ni, pritok Parane (2000 km) i
pritok Colorada (1200 km), 2.
Kalemljenjem oplemeniti
vočku, 3. Radnja u kojoj se
pravi i prodaje salep, 4. Pra-
viti od metala lim, tanjiti ili
valjati metal [lat], 5. Dodiriva-
ti se.

(M. Lazarević)

(Miroslav Lazarević,
Vjesnikov kviz broj 475,
15. III. 1989., str. 8)

Voli popiti (slovni rebus)

(Postavka: 5 – 1 – 3, odgonetka: 4 – 5)

T

(Miroslav Lazarević, Vesnik EK „Nova zagonetka“ broj 27,
listopada 2010., str. 22)
(odgonetka: ispis T evo – ISPI STEVO)

1	2	3	4	5	6	7	8
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

А, А, АН, ВА, ВИ, ДА, ДАН, ДЕ,
ДОВ, ДОСТ, КЕ, КЕН, КОР, ЛА,
ЛЕ, МЕ, НЕ, НИ, НО, О, РА, РА,
РАЦ, РИ, РИ, СКА, ТЕ, ТОР, ЦА.
ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:

1. Која је боравила преко даха, која
је проводила дан, данаца, 2.
Фистаски снимак човекове фигури
до колена, 3. Стане без радости, без
пријатних узбуђења, 4. Жене бесод-
ниши, жене говорници, 5.
Православни црквени празник 28.
јуна (дан битке на Косовом Пољу
1389. године), 6. Особе које
подешавају музичке инструменте,
штимери, 7. Земљаните обрасло
леском, лескова шума, лескар, 8.
Мала антена.

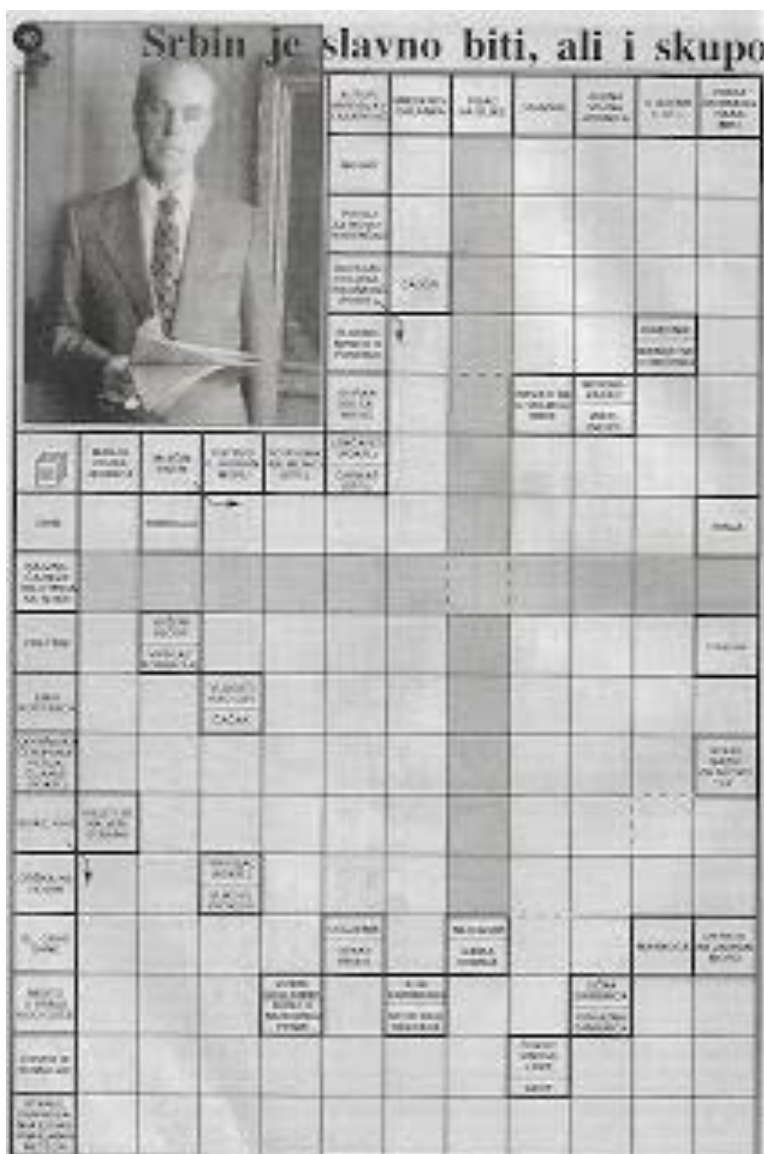
(Miroslav Lazarević, Beokviz
broj 9, 5. XI. 1998., str. 29)

Indirekt (postavka: 4 – 6, odgonetka: 10)

KATARINA VOLI SLUŠATI BRUKSA. OBOŽAVA . . .

(Miroslav Lazarević, „Vesnik EKNZ“ broj 54,
lipnja 2018., str. 24)

(odgonetka: . . . Kata Lonija – KATALONIJA)

(Miroslav Lazarević, Novosti Enigma broj 2439,
1. IV. 2019., str. 10)

АНАГРАМНИ КОНКУРСИ ЕНИГМАТског САВЕЗА СРБИЈЕ

Енигматски савез Србије поводом овогодишњих јубиларних 20. Сусрета енигмата Србије, расписује анаграмни конкурс на задату тему. Треба саставити чист анаграм од следећих слова:

ДВАДЕСЕТИ СУСРЕТИ ЕНИГМАТА СРБИЈЕ

Крајњи рок за слање анаграма је 1. август 2020. године. Радови се шаљу електронски на мејл:

enigmatiskisavezsrbije@gmail.com.

Сваки учесник може послати 2 (два) такмичарска рада. Стручни жири ће одабрати 3 најбоља рада, који ће бити награђени књигама на Сусретима енигмата Србије у Нишу.

Енигматски савез Србије поводом овогодишњег јубилеја и прославе 35 година од оснивања, расписује анаграмни конкурс на задату тему. Треба саставити чист анаграм од следећих слова:

ТРИДЕСЕТПЕТ ГОДИНА ЕНИГМАТског САВЕЗА СРБИЈЕ

Крајњи рок за слање анаграма је 1. август 2020. године. Радови се шаљу електронски на мејл:

enigmatskisavezsrbije@gmail.com.

Сваки учесник може послати 2 (два) такмичарска рада. Стручни жири ће одабрати 3 најбоља рада, који ће бити награђени књигама на Сусретима енигмата Србије у Нишу.

СА БЛОГА ЗА ЉУБИТЕЉЕ РЕБУСА БРАНИСЛАВА НИКИЋА
rebusi.blogspot.com
МЕСЕЧНИ «НАЈРЕБУСИ»

Са истим бројем бодова у јануарском такмичењу нашли су Чедомир Јелић и Гојко Мандић, али је први имао више «петица» и тако освојио прво место. Међутим, и ребус Гојка Мандића, ће заједно са победничким, на крају године ићи у избор за ребус године.

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ ЈАНУАР 2020.

Аутор: ЧЕДОМИР ЈЕЛИЋ

Сезонска снижења (4, 4, 4 = 4, 2, 6)

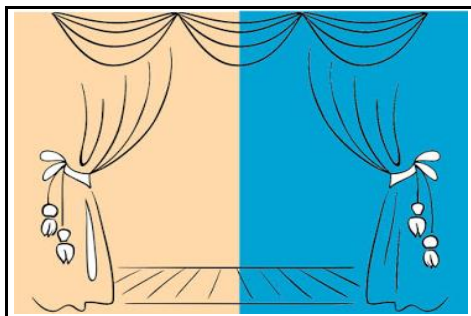

ПАЛЕ СУ ЦИЈЕНЕ (пале суци јене)

ДРУГОПЛАСИРАНИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ ЈАНУАР 2020.

Аутор: ГОЈКО МАНДИЋ

Јури ме Израелац (3, 1, 5, 4 = 5, 2, 6)

БЕЖИМ ОД РАБИНА (беж и модра бина)

СА БЛОГА ЗА ЛЈУБИТЕЉЕ РЕБУСА БРАНИСЛАВА НИКИЋА
 rebusi.blogspot.com
 МЕСЕЧНИ «НАЈРЕБУСИ»

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ ФЕБРУАР 2020.

Аутор: БРАНИСЛАВ НИКИЋ
 Откриће (3, 4, 2, 4 = 5, 2, 6)

ИДЕЈА НА ПОМОЛУ (иде Јана по молу)

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ МАРТ 2020.

Аутор: ЗОРАН МИЛУНОВИЋ
 За кога је подгрејан ручак (7, 5, 4 = 4, 5, 7)

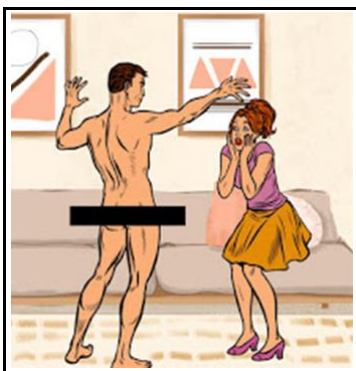
КОМЕ САРМУ ГРЕЈАШЕ? (комесар Мегре јаше)

СА БЛОГА ЗА ЉУБИТЕЉЕ РЕБУСА БРАНИСЛАВА НИКИЋА
rebusi.blogspot.com
 МЕСЕЧНИ «НАЈРЕБУСИ»

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ АПРИЛ 2020.

Аутор: БРАНИСЛАВ НИКИЋ

Последица самачког живота (3, 2, 3, 4 = 5, 7)

НАГОН ОНАНИЈЕ (наг он, она није)

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ МАЈ 2020.

Аутор: ЗОРАН РАДИСАВЉЕВИЋ

Претерасмо са одмарањем (3, 6, 1, 4, 4, 4 = 2, 3, 2, 5, 4, 6)

**МИ СМО НА КАУЧУ ДУГО ЛЕЖАЛИ
 (мис МОНАКА у чуду голе жали)**

**ОДАБРАНИ РАДОВИ СА 9. «МЕМОРИЈАЛА
СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА – ЧИКА СТАНКА»**

ЧИСТ СЛОВНИ РЕБУС

Миљија Стевановић, Београд

Уцена још није званично саопштена

$(3,1,8,1,5 = 12,6)$

УТ

Решење: пре Т поставка У слова – ПРЕТПОСТАВКА УСЛОВА

Милан Жарковачки, Нови Сад

**С
С η μ
С**

Прави домаћин

$(3,1,3,2,3,2,2 = 8,3,5)$

Решење: сва С тик уз ету до ми –
СВАСТИКУ ЗЕТ УДОМИ

Зоран Радисављевић, Нови Сад

Љубитељ миришљавог

$(5,2,2,1,1,1,4 = 6,1,4,5)$

QQЋ ЦЦ

Решење: слова ку, ку, Ћ и Ц већа – СЛОВАК У КУЋИ ЦВЕЋА

Живота Петковић, Равно Село

То сви желимо

$(5,1,6,2,1 = 7,3,5)$

Решење: поред А камара са Н –
ПОРЕДАК, АМА РАСАН

**А Н
 ННН
 ННННН**

Владимир Шарић, Шимановци

Неки га оспоравају

$(2,1,4,1,1,1,4,4,1 = 8,6,5)$

кТОР НИГША

Решење: до К тора Т, с И нише мало Г – ДОКТОРАТ СИНИШЕ МАЛОГ

ОДАБРАНИ РАДОВИ СА 9. «МЕМОРИЈАЛА СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА – ЧИКА СТАНКА»

КОМБИНОВАНИ СЛОВНИ РЕБУС

Милица Стевановић, Београд

З

З

Жељна љубави

(10,1,1,3 = 4,2,4,5)

Решење: орнамената у З има –
ОРНА МЕ НАТА УЗИМА

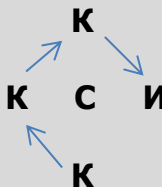
Ж

Милан Жарковачки, Нови Сад

Непознати помоћник

(1,3,1,3,1,1 = 2,4,4)

Решење: К око С иде к И –
КО КОСИ ДЕКИ?

Зоран Радисављевић, Нови Сад

5

7

|

К

З

Баш сам наиван

(2,3,1,1,3,2,5 = 2,4,4,7)

Решење: на три К, о пет на седам –
НА ТРИК ОПЕТ НАСЕДАМ

Живота Петковић, Равно Село

Захваљујући мушкарцима

(3,1,2,1,4,1,3,2 = 2,9,2,4)

Решење: пар А до С није, С уже не
– ПА, РАДОСНИЈЕ СУ ЖЕНЕ

~~А~~ ~~А~~ С ~~С~~

Владимир Шарић, Шимановци

АНА КОКИЋ

Насилна припајања

(3,1,1,1,2 = 8)

Решење: Ане К с И је – АНЕКСИЈЕ

**ОДАБРАНИ РАДОВИ СА 9. «МЕМОРИЈАЛА
СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА – ЧИКА СТАНКА»****И Н Д И Р Е К Т****Александар Кордић, Београд****Пречишћавати сировину**
(6,4 = 10)**НАДАЛОВО ВРЕМЕ**

Решење: Рафини сати – РАФИНИСАТИ

Аљоша Вуковић, Шибеник**Карактеристично обележје**
(1,3,3 = 7)**ДВА ПСА СУ ДОБИЛИ КОСТ, . . .**

Решење: . . . а три бут – АТРИБУТ

Жељко Прванов, Панчево**Делови мозга**
(5,5,3 = 7,6)**АКО ТЕБИ ОРАЧ НЕ ОРЕ ЗЕМЉУ, . . .**

Решење: . . . можда неком оре – МОЖДАНЕ КОМОРЕ

Гојко Мандић, Бања Лука**Треба и други да прочитају**
(6,1,3,1 = 2,4,5)**СЕППЕТ**

Решење: кошара с три П – КО ШАРА СТРИП?

Даница Стојимировић, Београд**Држава у Средњој Америци**
(2,4 = 6)**КОМЕ ТРЕБА ДЕМОКРАТИЈА?**

Решење: па, нама – ПАНАМА

Недјељко Недић, Угљара**Модерна саобраћајница**
(1,1,4,1 = 7)**У ТЕНКУ ЈЕ СЛОВО К, . . .**

Решење: . . . а у топу Т – АУТОПУТ

Драган Лојаница, Београд

ИЗ ИСТОРИЈЕ «ЕНИГМЕ»

У јулу месецу давне 1951. године појавио се први број «Енигме». Имам скоро све бројеве овог часописа од 1998. године, када сам се вратио у енигматику, пре тога скоро ништа. Ипак, налетим на јубиларни, **двехиља-дети број** од 22. октобра 1996. године. Тешка је то била година, па неке велике помпе и слављеничких ручкова није било. У уводној речи извесни Ђорђе Поповић навео је три рекламна слогана «Енигме». Добићете их решавањем наредних анаграма.

Логогрифни анаграм (0 = Њ)
(5, 4, 8)

**РАЗНО.
УЗОР ЗА ДОКОНЕ**

(Решење: ЗНАЊЕ КРОЗ РАЗОНОДУ)

Драган Лојаница

Анаграм (9, 8)

**ДИЧАН,
ОПРОБАНИ КВИЗ**

(Решење: ПОРОДИЧНИ ЗАБАВНИК)

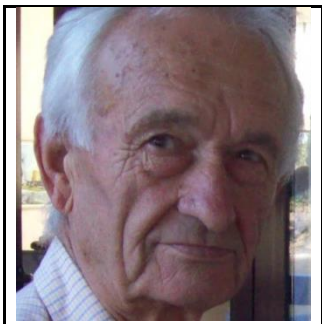
Томислав Поповић

Анаграм (2,5,6,2,6,7)

**ОВА ПОСТАВКА
ЗГОДНО ПОМЕША ГЛОСЕ**

(Решење: ОД СВЕГА ПОМАЛО, ЗА СВАКОГ ПОНЕШТО)

Томислав Поповић

Јован Вуковић, Нова Пазова

Сараднички конкурси (14)

ПРОШЛО ВРЕМЕ КОНКУРСА

**Последње конкурсе за сараднике,
«Енигма» је посветила
својим јубиларним датумима**

Сарадничке конкурсе за састављаче, редакција «Енигме» расписивала је првих година након смрти Симона Рацковића под називом «Минос–борба за квалитет». Најпре је интересовање било велико, а што је време одмицало, смањивао се број учесника. Па су и конкурси расписивани поводом неких јубилеја листа или клуба. Тако је 1996. године расписан конкурс поводом 45 година постојања листа и 15 година од прикључења листа «Вечерњим новостима» као издавачу (15. 5. 1981).

Најава сарадничког конкурса за 1996. годину била је у броју 1985 од 26. 3. 1996. и броју 1986 од 9. 4. 1996, а резултати су објављени у броју 1999 од 8. 10. 1996. године. Конкурс је имао два дела, први део – класичне укрштене речи (18 пута 27 поља) и други део пригодан анаграм. Радови су примани до 15. 5. 1996, а награде су биле, за први део 700, 500 и 300 динара, а за анаграм 300 и 200 динара.

Прва награда за укрштене речи додељена је Љубиши Јакшићу из Београда (шифра «Трудбеник»), друга Сретену Перићу («Дечко који обећава») из Лознице, а трећа Храниславу Додићу («Бадо 85») из Лесковца.

Прву награду за анаграме је освојио Мирослав Живковић из Јагодине («Анри седми») за састав: ЈАВИ: СВИХ ГОДИНА ДОБРЕ, ВОЉЕНЕ ТЕМЕ! (Решење: Две хиљаде бројева Новости Енигме). Друга награда припала је Жарку Пинтарићу из Сомбора («Падобранац») за анаграм: ЧАСТИТЕ ГОСТЕ? ДИВНО! НЕГО, ДЕ ПРЕМЕТНИ! (Решење: Четрдесетпет година Новости Енигме).

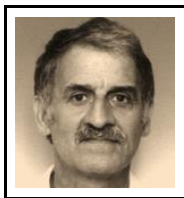
Жири је дао следећу напомену: «Један део, ненаграђених, анаграма, објавићемо у листу. Неке од занимљивих, читаоци ће видети у наредним бројевима».

Онда је тек крајем 2000. године (радови су требало да стигну до 31. 12. 2000) расписан последњи сараднички конкурс у «Енигми». Такође из два дела: први за класичне укрштене речи (18 пута 13 поља) и анаграм на слободну тему–други део. Три награде за укрштене речи биле су: 800, 500 и 300 динара, а за анаграм: 300, 200 и 100 динара.

Редакција саветује састављаче: «Садржај у лику исписати графитном оловком. Поред овог lika приложити и исти али без унетих решења. За мање познате речи унети поуздан извор. Описе куцати на једној страни листа и са већим проредом. Рад се потписује шифром» (Ово се даје да садашњи састављачи виде како се некада припремао рад за лист).

Уз савет за анаграм, додато је: «Анаграм исписати графитном оловком на посебном листу хартије. При дну са леве стране навести његово решење, а са десне шифру уместо имена и презимена аутора».

Жири су сачињавали: Милан Шабан, председник, Бранко Полић и Коста Дивац, чланови, а секретар је био Стеван Марковић. За део класичних укрштених речи стигло је 95 радова. Прву награду освојио је Јован Вуковић из Нове Пазове («Ја па ја»), другу Сретен Перић из Лознице («Велики комбинатор»), а трећу Миодраг Кијановић из Пријепоља («Живели»). За део конкурса о анаграмима стигла су 52 рада. Прву награду освојио је Динко Кнежевић («Срђан»), другу Персида Радак («Франс»), а трећу Раденко Раковић («Адонис 6»). Ови резултати објављени су у «Енигми», број 2117 од 25. 5. 2001. године. Победнички анаграми су били: МОРЕ ГУТА УСКИ БРОД (Бермудски троугао, Динко Кнежевић), САМО ЦИКЛОН СРБЕ ЊИШЕ (Милош Црњански: Сеобе, Персида Радак), ФРЕСКА НЕ ТАМНИ (Манастир Фенек, Раденко Раковић).

**Победници на конкурсима «Енигме» 1996. и 2000. године:
Љубиша Јакшић, Мирослав Живковић, Јован Вуковић и Динко Кнежевић**

ЗАНИМЉИВ АНАГРАМ ЈОВАНА ВУКОВИЋА

НАД СВЕ МИЛОШ ОБИЛИЋ

Идеју за овај анаграм нашао сам у тексту «Хронологија расрбљавања Црне Горе» аутора Александра Раковића, у листу «Политика», у 20. наставку од 26. маја 2020, у поднаслову «Силом против својих грађана».

Владика Амфилохије је у поменутом тексту рекао:

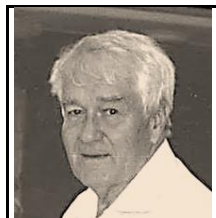
«Слободан Милошевић остаће записан златним словима у историји Црне Горе и Србије, односно српског народа, као човек који се до последњег издисаја жртвовао. А жртва његова је такође она о којој Његош говори говорећи о Милошу Обилићу – чије је име садржано у имену породице Милошевића. Жртва његова је благородна. То је жртва која не може бити избрисана, као ни његов витешки подвиг против повампиреног нациофашистичког духа у Европи и на Балкану . . . Говорио је француски генерал Галоа да се Слободан Милошевић не бори само за слободу и част свега онога што је часно и узвишено у Европи. Те речи сам чуо из његових уста боравећи у Паризу у вријеме Рамбујеа, а те ријечи не могу бити избрисане из памћења као што не може бити избрисано из памћења ни свједочење Слободана Милошевића пред Хашким судом, који није суд већ бесуђе», речи су митрополита Амфилохија Радовића.

Оне су ме подстакле да узмем име и презиме Слободана Милошевића и анаграмирам. Испало је: НАД СВЕ МИЛОШ ОБИЛИЋ са изменом О=И. Добио сам поставку која је скоро истоветна тврдњи митрополита црногорскоприморског.

Мирослав Лазаревић, Београд

ТРИДЕСЕТПЕТ ГОДИНА ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ

Као и у другим земљама, у свим сферама стваралаштва, тако је и код нас, у енигматици, када је она стекла одређени третман, постојала тежња за удруживањем стваралаца из те области, да би лакше могли да се изборе за своје место и статус у друштву и да би лакше могли да остварују своје циљеве. Такве организације су увек биле и морају бити у функцији поклоника тог стваралаштва, морају се борити за њихове интересе, али и презентирати, у свакој прилици, значај и домете те сфере људских преокупација.

Мада се идеја о удруживању српских енигмата јавила већ раније, Енигматски савез Србије основан је **21. септембра 1985. године** у Ваљеву, на 17. Сусретима загонетача и одгонетача тадашње Југославије. Тада је у циљу организованог рада и обезбеђивања места у друштву које овом умном стваралаштву и припада, одлучено да српски енигмати формирају једну асоцијацију на нивоу Србије. Оснивачи Енигматског савеза Србије били су: Енигматски клуб «Београд», Енигматски клуб «Бор», Ваљевски енигматски клуб «Бранковина», Енигматска секција РКУД «Вискоза» из Лознице, Енигматски клуб «Гњилане» и Енигматско друштво «Загонетка» из Београда. Данас у саставу Енигматског савеза Србије имамо са статусом правног лица: Енигматски клуб «Бор», Удружење енигмата «Вук Караџић» из Београда, Енигматско друштво «Др Ђорђе Натошевић» из Сомбора, Енигматски клуб «Нова загонетка» из Београда и Енигматски клуб «Пирамида» из Новог Сада, а са статусом секције Енигматског савеза Србије: Енигматски клуб «Браничево» из Пожаревца, Енигматски клуб «Ваљево», Енигматски клуб «Изазов» из Лознице, Енигматски клуб «Срем» из Пећинаца и Енигматски клуб «Ниш». У међувремену је и Енигматски клуб «Кикинда», са статусом правног лица, био члан ове асоцијације, али је искључен из ње због непоштовања општеприхваћених правила у раду ове организације и својевољног наступања у неким ситуацијама, не поштујући и уважавајући остале чланове.

Јасно је да се у оваквим организацијама морају поштовати општи интереси, прихваћена правила деловања, без наметања појединачних ставова.

Први председник Енигматског савеза Србије био је Ваљевац **Бранко Полић**, који је на тој дужности био све до 1991. године. Затим је на челу српских енигмата био **Јован Вуковић** из Нове Пазове (1991 – 1995), па опет **Бранко Полић** (1995 – 2000), затим Нишлија **Никола Поповић** (2000 – 2001), Ново-сађанин **Миле Јанковић** (2001 – 2004), Београђанин **Мирослав Лазаревић** (2004 – 2013), па Београђанин **Милорад Живанић** (2013 – 2015) и Крагујевчанин **Александар Јанковић** (2015 – 2017). Од тада па до данас, српске енигмате води, осми по реду председник, Сомборац **Жељко Димовић**.

У овом тридесепетогодишњем деловању и раду, Енигматски савез Србије имао је и падове и успоне, што је нормално за сваку организацију и што је био резултат не само објективних, већ и субјективних фактора. Оно где је најмање урађено било је омасовљење и популаризација енигматике међу најмлађима који би требало да наставе и унапреде започете активности. Исто тако није се довољно пажње посветило енигматском издаваштву, јер, с обзиром на капацитете са којим располаже српска енигматика, требало је бити знатно више енигматских књига и речника, који не само да дају пресек постигнутих резултата и домета, већ су и покретач нових изазова и даље популаризације и унапређивања овог стваралаштва. Исто тако, и поред више покушаја, није се успело у публикувању сталног енигматског часописа. Тако су се у 2007. години, прво као подлиски «Гласа јавности» и «Курира», а затим као посебна издања, појавиле енигматске публикације «Вијуга» (9 бројева) и «Решко» (8 бројева). У 2008. години, као викенд додаток дневном листу «Газета», публикована је «Газета забава». У периоду од 2010 – 2013. године (150 бројева), као прилог дневном листу «Ало!» недељом излази «Ало! разбигрига». Касније је успостављена и сарадња са новинама «Српски телеграф» и «Блиц», где су се исто објављивали енигматски додаци.

Ипак, у периоду који је иза нас било је и веома значајних резултата у српском загонеташтву, захваљујући деловању Енигматског савеза Србије. Покушаћемо да набројимо најзначајније активности, које су допринеле да српска енигматика добије бољи положај у друштву и да буде једна од боље третираних на овим нашим просторима.

У периоду од 1995 (број 1) до 2002. године (број 47), под уредничком лицом **Бранка Полића**, излазио је МИНИ КВИЗ, забавник за младе, односно ревија за основце, са разноврсном енигматиком са радовима основаца.

Почев од 1998. године почеле су организације СУСРЕТА ЕНИГМАТА СРБИЈЕ, са тежњом да домаћини овог окупљања, по могућству увек буду енигмати из другог града Србије. После овог првог сусретања у Београду, сусрети српских енигмата одржавали су се у следећим местима: Београд (2001), Нови Београд (2002), Панчево (2004), Нишка Бања (2005), Бајина Башта (2006), Лозница (2007), Сомбор (2008), Вршац (2009), Крагујевац (2010), Пожаревац (2011), Кикинда (2012), Врање (2013), Борско језеро (2014), Ваљево (2015), Чачак (2016), Суботица (2017), Сремска Митровица (2018) и Врњачка Бања (2019). Јубиларни 20. Сусрети енигмата Србије требало је да се одрже у Нишу 2020. године, али су због пандемије коронавируса одложени, мада је све било припремљено за њихову реализацију.

Информативно – теоријски лист ГЛАСНИК почео је да излази 1996, а последњи 37. број је изашао 2017. године. Уредници су били: **Бранко Полић**, **Јован Вуковић**, **Мирослав Лазаревић**, **Милорад Живанић** и **Александар Јанковић**. Штета је што ово гласило више не излази, јер је оно итекако потребно једној организацији као што је Енигматски савез Србије. 2006. године ова публикација је добила од Народне библиотека Србије у Београду и свој Међународни стандардни број за серијске публикације (ISSN број), који служи за њену идентификацију на националном и интернационалном нивоу.

Интернетски САЈТ ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ функционише од 2006. године и преко њега су се приближиле све важније информације и обавештења из српске енигматике свим компјутерских корисницима друштвених мрежа у Србији и иностранству. Ово електронско представљање активности српских енигмата одржали су и уређивали: **Драган Лојаница**, **Миле Јанковић** и сада **Воја Додевски**. Ту је било и приказа енигматских књига, као и других енигматских текстова из разних сегмената овог стваралаштва.

Енигматски савез Србије био је суиздавач или издавач одређеног броја енигматских књига и речника. У последње време ова активност је прилично замрла, надамо се да ће јој се поново посветити потребна пажња. Навешћемо 28 издања код којих се ЕСС појављивао као суиздавач или издавач: «Игра речи», «Лексикон српских енигмата», «Речник 5 – III том», «Ђачке загонетке», «Речник скраћеница, акронима и ознака», «Прича о словним квадратима», «Антологија српске ауторске загонетке», «Моји анаграми на фејсбуку», «Речник 5 – IV том», «Разонода уз укрштене речи», «Словни ребус енциклопедија», «Словни ребуси Михајла Вемића», «Енигматика за млађе и старије», «Лексикон литерата лауреата – II књига», «Мозгалица индирект», «Икона светли», «Енигма 1 – 200», «Библиографија српске енигматике», «Мој источник знања за енигматику 1», «Енигматска енциклопедија личности и дела», «Мој источник знања за енигматику 2», «Мој источник знања за енигматику 3», «Мој источник знања за енигматику 4», «Лексикон литерата лауреата – III књига», «ФЕЗ загонетке», «Мој источник знања за енигматику 5», «Алманах Сусрета енигмата Србије» и «Лексикон филмских стваралаца лауреата».

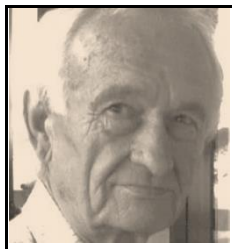
Први пут у историји српске енигматике, једна књига добија велико признање од Удружења новинара Србије, чиме је још једном потврђено да је енигматика део новинарске професије. Књизи «Лексикон српских енигмата», 2007. године, УНС је доделио годишњу награду «Жика М. Јовановић» за допринос историји штампе и новинарства и књигу оценио као капитално дело српског новинарства.

На 9. Сусретима енигмата Србије у Вршцу 2009. године, уведен је ДАН ЕНИГМАТА СРБИЈЕ (21. фебруар). Тражен је најстарији датум који је могао да обједини народно загонетање и класичне ауторске загонетке, па је утврђено да су прве српске ауторске загонетке објављене 1820. године у »Забавнику» Димитрија Давидовића, а те године је «Загонетна субота», народни празник који је био симбол за средњовековно усмено колективно народно загонетање, падао 8. фебруара или данас по новом календару 21. фебруара. Пошто је «Загонетна субота» покретни празник, који прати Ускршње празнике, то је договорено да се Дан енигмата Србије сваке године обележава пригодним скупом или такмичењем у дан када те године пада «Загонетна субота».

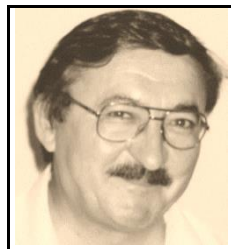
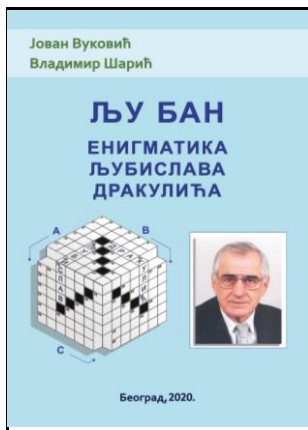
Поред тога, Енигматски савез Србије је успешно организовао и низ такмичења у решавању и састављању загонетака, нарочито на Сусретима енигмата Србије, где су ова такмичења проглашавана и за првенства Србије.

У последње време активности ЕСС – а своде се углавном на сарадњу у појединим листовима. Ипак, укупно гледано, у периоду од 35 година деловања и рада, постигнути су видљиви резултати, који би били још већи да су унутар ЕСС – а били бољи међуљудски односи и лични интереси подређени општим.

Приказ књиге: ВЛАШАР или ШАВ (Владимир Шарић)

**Јован
Вуковић**

**Владимир
Шарић**

У издању Енигматског клуба «Нова загонетка» и «Алме», у едицији «Мала енигматска библиотека», почетком јуна месеца изашла је из штампе нова енигматска књига ЉУ БАН – ЕНИГМАТИКА ЉУБИСЛАВА ДРАКУЛИЋА, аутора Јована ВУКОВИЋА и Владимира ШАРИЋА.

Књига садржи 150 страна А5 формата и обухвата животни пут и енигматску каријеру једног од доајена екс југословенског простора, инж. Љубислава ДРАКУЛИЋА (1. маја напунио 89 година), који последњих десетак година живи у Сиску, након што је од 1991 – 2011. године живео у Београду.

Најстарији је живи сарадник београдске «Новости енигме» и «Весника» ЕК «Нова загонетка».

Рецензент књиге и технички уредник је Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ, припрему материјала је урадио Драган ЛОЈАНИЦА, док је корице креирала Дејана ЈОВАНОВИЋ. Испред «Алме» одговорни уредник је био др Ђорђе ОТАШАВИЋ. Први тираж књиге је 100 примерака.

Књига се може набавити код издавача и аутора по цени од 500,00 динара. Информације се могу добити путем телефона и мејлова:

Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ:

011/2131 – 143; 064/9452 – 493; miroslav.lazarevic40@mts.rs

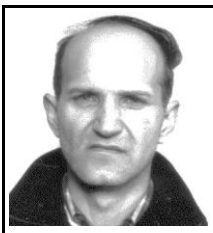
Јован ВУКОВИЋ:

022/321 – 135; 064/2246 – 560; vukovicenigmata@gmail.com

Владимир ШАРИЋ:

022/480 – 211; 065/9999 – 212; vlagor5149@gmail.com

После књига о Живојину КАРИЋУ (ЖИВОЈИН Д. КАРИЋ – ПРВИ СМЕДЕРЕСКИ ЕНИГМАТА), Веселину ПАТРНОГИЋУ (АНАГРАМИ ВЕСЕЛИНА ПАТРНОГИЋА), Михајлу ВЕМИЋУ (СЛОВНИ РЕБУСИ МИХАЈЛА ВЕМИЋА) и Бошку ПЕТРОВИЋУ (ЧУДЕСНИ ЕНИГМАТСКИ СВЕТ БОШКА ПЕТРОВИЋА), ово је још једна би ографска монографска књига о једном великану енигматике са ових наших простора.

Решад Бесничанин, Нови Пазар

СЛОВНИ КВАДРАТИ 9x9

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	М	О	Р	С	К	И	Л	А	В
2	О	М	О	Т	А	Т	И	С	Е
3	Р	О	М	А	Н	И	Т	А	Р
4	С	Т	А	Р	А	Н	А	Н	А
5	К	А	Н	А	В	Е	Л	И	Ћ
6	И	Т	И	Н	Е	Р	А	Р	И
7	Л	И	Т	А	Л	А	З	А	Р
8	А	С	А	Н	И	Р	А	Т	И
9	В	Е	Р	А	Ћ	И	Р	И	Ћ

1. Краткодлаки сисар из породице фока,
2. Огрнути се нечим, обавити се,
3. Некада чувена београдска кафана на Теразијама,
4. Један од израза за стармајку,
5. Хрватски књижевник из 17. века, Петар (еп «Свети Иван, бискуп трогирски»),
6. Разрађени планови путовања,
7. Удвојено страно име (имењак рок-певачице Форд и глумца Ристовског),
8. Поправити здравствене прилике асанацијом,
9. Српска сликарка (1914–1954).

«Новости енигма», број 2452, 1. мај 2020.

1. НепокOLEбљиво уверење,
2. Поћи назад,
3. Филипинска дизајнерка накита светског угледа,
4. Порез на стоку,
5. Сплитска џудисткиња,
6. Времешна имењакиња певачице Цетинић,
7. Ветар који пирка тако да се једва и чује,
8. Поправити здравствене прилике асанацијом,
9. Српска сликарка (1914–1954).

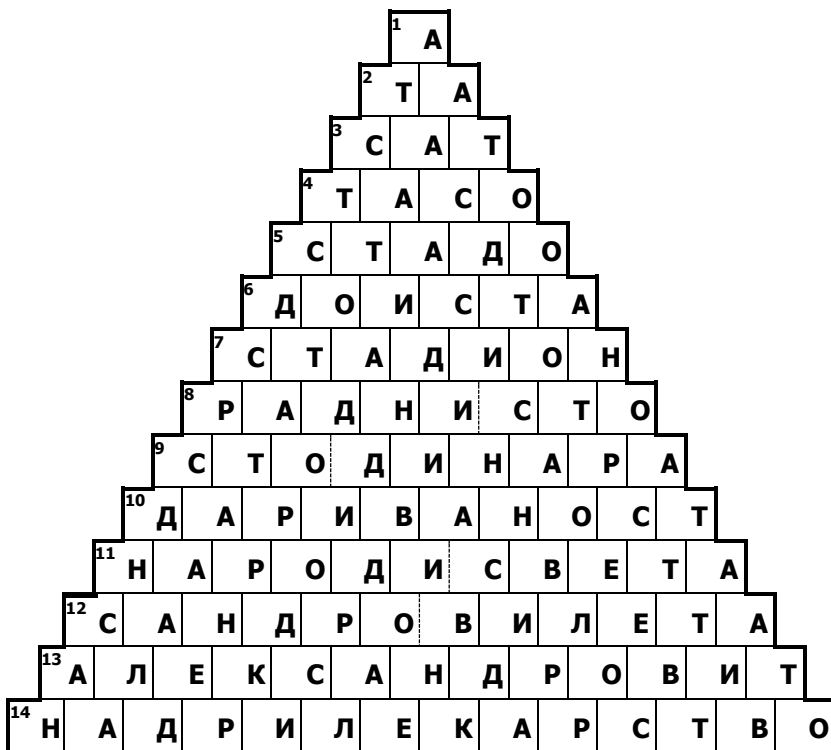
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Ч	В	Р	С	Т	С	Т	А	В
2	В	Р	А	Т	И	Т	И	С	Е
3	Р	А	М	О	Н	А	Х	А	Р
4	С	Т	О	Ч	А	Р	И	Н	А
5	Т	И	Н	А	П	А	В	И	Ћ
6	С	Т	А	Р	А	М	Е	Р	И
7	Т	И	Х	И	В	Е	Т	А	Р
8	А	С	А	Н	И	Р	А	Т	И
9	В	Е	Р	А	Ћ	И	Р	И	Ћ

«Новости енигма», број 2453, 1. јуни 2020.

Мирослав Живковић, Јагодина

ПИРАМИДА ОД 14 СЛОВА

ВОДОРАВНО:

1. Прво слово азбуке, 2. Показна заменица, 3. Шездесет минута, 4. Италијански писац, Торквато, 5. Већа група неких животиња, 6. Свакако, заиста, 7. Место одржавања спортских такмичења, 8. Део намештаја радне просторије, 9. Вредност једне наше новчанице, 10. Давање поклона, 11. Нације које насељавају наш свет, 12. Бивши швајцарски тркач у алпском скијању, освајач златне медаље у суперкомбинацији на Зимским олимпијским играма 2014. године, 13. Редак минерал, назван по руском геологу Александрову, 14. Промовисање недоказаних или лажних медицинских пракси.

Раденко Раковић, Мала Ремета

ПАЛИНДРОМНЕ РЕЧЕНИЦЕ

**НИСИ МИ СИН!
РАДИ ЗА ВАС ЋИРИЋ САВА, ЗИДАР.**

АНАГРАМ (8,5)

ВЕСТЕРН ФИЛМ СА ДРАГОМИРОМ БОЈАНИЋЕМ – ГИДРОМ

СЛЕДИО БИ ПУЦАЊ

(Решење: ПОСЛЕДЊИ УБИЦА)

СЛОВОВНЕ КВАДРАТНЕ ИГРАРИЈЕ МИРОСЛАВА ЛАЗАРЕВИЋА

	1	2	3	4	5
1	ДИ	НО	СА	У	РИ
2	НО	ВА	МИ	СИ	ЈА
3	СА	МИ	ПИ	СА	ЛИ
4	У	СИ	СА	ВА	ТИ
5	РИ	ЈА	ЛИ	ТИ	ЈИ

1. Ред изумрлих гмизаваца из мезо-зојског периода,
2. Улога новијег датума,
3. Састављали текст без ичије помоћи,
4. Сисањем увлачити у нешто,
5. Врста телевизијских програма.

	1	2	3	4	5
1	ЧЕ	СТА	ПРО	МА	ЈА
2	СТА	РИ	СЕ	ЊА	НИ
3	ПРО	СЕ	ДИ	ПРИ	КА
4	МА	ЊА	ПРИ	МЕД	БА
5	ЈА	НИ	КА	БА	ЛАШ

1. Учестано струјање ваздуха кроз два отвора,
2. Староседеоци Сења у Далмацији,
3. Непотпуно оседео пријатељ,
4. Приговор незнатног обима,
5. Наш чувени тамбураш.

Милија Стевановић, Београд

ИНДИРЕКТИ

ТРИ ДАНА НИСИ НИШТА ЈЕО. МУЧИ ЛИ ТЕ . . .

(Решење: . . . глад иоле – ГЛАДИОЛЕ)

СВАКОМ ПОЛИТИЧАРУ ЈЕ ОПСЕСИЈА . . .

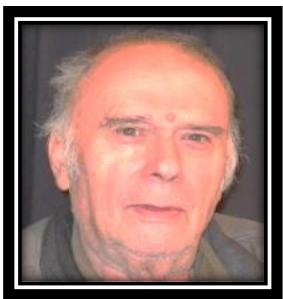
(Решење: . . . власт и то пре зиме – ВЛАСТИТО ПРЕЗИМЕ)

КОМБИНОВАНИ СЛОВНИ РЕБУС (9,2,2 – 5,4,4)
ОНА ПАМЕТНО РАСУЂУЈЕ, ПА ПОШТЕНО ПРЕСУЂУЈЕ

ДИ x ДИ

(Решење: помножена су ДИ – ПОМНО ЖЕНА СУДИ)

РАДОМИР Андрије МИЋУНОВИЋ

(Лозовиќ, 10. август 1940 –
Београд, 11. април 2020)

Изненада нас је напустио Радомир Мићуновић, наш велики другар, неуморни енигматски саборац, енигматски поклоник и заљубљеник, дугогодишњи члан Енигматског клуба «Нова загонетка».

Иако је био познатији у свету књижевности, као песник и сатиричар, за његове енигматске другаре био је далеко значајнији и важнији због свега оног што је оставио српском загонеташтву.

Бавио се тзв. «ситним» загонеткама (анаграмима, словним ребусима и индиректима), загонеткама које су заузимале мањи простор, али које су по вредности често биле изнад вредности мрежастих загонетака. Иако се није бавио свим врстама енигматских умотворинама, био је одличан познавалац српске енигматике и могао је да пише о свим енигматским темама. Његова врцавост, маштовитост, инвентивност и комбинаторика са словима и речима, као и оно што је оставио у свом енигматском опусу, дали су му епитет једног од најбољих српских састављача у овој сфери енигматског стварања. Његов енигматски опус најбоље се види у његовој енигматској трилогији **«Кад поета загонета»**, где је кроз три књиге описао своје енигматско стваралаштво.

Написао је низ чланака везаних за енигматске личности, као и за приказе енигматских књига, у којима је на њему својствен начин, нестандартно, али провоцирајуће и веома занимљиво, износио одређене чињенице и његово виђење ствари. Нарочито су били запажени његови текстови у «Веснику», гласилу Енигматског клуба «Нова загонетка». На исти начин, веома надахнуто и оригинално, написао је и више предговора за енигматске књиге српских аутора и тако дао значајан печат тим издањима.

Као личност био је омиљен у сваком друштву, шаљивџија и на свој и на туђ рачун, са дубоким порукама које је и у обичном разговору исказивао и са изванредним запажањима у свим сферама о којима се разговарало, па и у енигматици.

Са великим жаљењем и тугом констатујемо да Мићун више није са нама. Тренуци пријатних и опуштених дружења са **Римодаром** (палиндром његовог имена и његов псеудоним) остаће свима нама у доживотном сећању. **Нека му је вечна слава.**

Председништво ЕК «Нова загонетка»

(наставак са 52. стране)

Мићун је својим живим речима знао да досегне до најдубљег смисла и до само њему видљивих слика. Зато његова поезија оставља најдубљи траг код читалаца.

Сваки песник жели да траје и после овоземаљске смрти, а он је својим квалитетом то себи засигурно обезбедио. О његовим збиркама песама говорила су заиста изузетна књижевна имена: проф. др Ратко Божовић, проф. др Василије Калезић, Чедомир Мирковић, Раша Попов, Перо Зубац, Љубивоје Ршумовић, Душко Трифуновић, Војислав Бубања, Срба Игњатовић, Миомир Милинковић и многи други.

У свом трагању за смислом постојања Мићун је описивао паралелне светове и зато су најчешће теме његове поезије љубав и смрт.

Неколико његових песама нашло се и на естрадном, музичком небу. Довољно је рећи да су његове стихове, између осталих, отпевали и Мерима Његомир и Мирослав Илић.

Често ми је причао да му је жао што му песму «Одлазе драги људи» није отпевао сјајни Тома Здравковић. Наиме, Мићун није желео да име Пазове у тексту замени Сарајевом, у ком је Тома имао изузетан концерт. Ето, говорио је, то се догађа кад је песник превише ригидан и сујетан.

Да није било његове безрезервне подршке и веровања у моје стиховање, вероватно се никада не бих озбиљније позабавио поезијом. Зато сам му неизмерно захвалан. Остао сам без свог великог пријатеља, песничког оца и духовног брата Радомира Мићуновића. Имао сам привилегију и част да ме таква величина сматра пријатељем.

Добри мој Рашо, у мом срцу имаш своје посебно место.

На крају, читав живот сублимиран је у његовој изузетној песми «Тачка»:

**Најмањи кружић без белине
једва се види а не гине.
Зрнце тишине. Завршна кота.
Крај реченице и живота.**

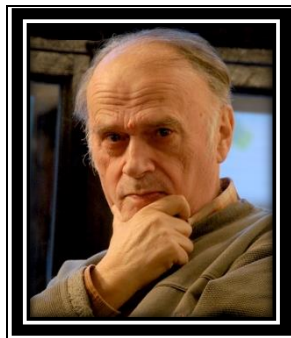
Нека ти је вечна слава и хвала Радомира Мићуновићу.

У Београду, 01. 07. 2020.

Милија Стевановић

РАДОМИР МИЋУНОВИЋ (1940 – 2020)

**Није нас напустио тај велики песник,
он још живи у нама. Ту је.
И као с пролећа, појавиће се весник
песме његове да рецитије.**

Мићун, визионар са својим трећим оком које је видело оно што многи од нас и не слуте, песник какав се заиста ретко рађа, јер не постоји ни пријатељ, ни дете, ни игра, ни животиња, ни птица, ни ствар, ни географски појам о коме он није нешто написао. Писао је о својим вољенима: супрузи Нади, ћеркама Ани и Светлани, унукама Нађи и Цвети, о родитељима, о завичају, о Пазови . . .

У свом динамичном, новинарском послу, као главни уредник спортског листа «Ехо» увек је налазио времена за дружење, шах, енигматику и наравно поезију. Ретки су људи тог калибра који су скромни, поштени и часни као што је био Мићун.

Према пријатељима био је несташно духовит, али никада са лошом намером. Остаће упамћен као изузетно духовит човек. Сећам се кад нам је у свом стану на Бежанији, наш познати хаику песник Милован Ћировић–Љутички показао оловку коју му је поклонила наша славна песникиња Десанка Максимовић. Та оловка има своје посебно место на полици регала. Мићун је брже–боље извадио неку своју малу оловку и дао Љутичком да и њу стави поред Десанкине. Увек је имао духа.

У свету поезије добитник је бројних награда. Међу признањима су и награде са именима књижевних великана Ива Андрића и Радоја Домановића. Победио је на Првом југословенском фестивалу поезије у Врбасу и добио је и Печат вароши сремскокарловачке. Припала му је и Златна значка Културно просветне заједнице Србије, као и повеља Симо Матавуљ за животно дело.

Заступљен је у многим песничким антологијама и превођен је на неколико светских језика. Његов «Албум звериња» штампан је у 40.000 примерака и у Чехословачкој, у Прагу, продат је за само три дана.

(наставак на 51. страни)

ЕНИГМАТСКИ СРЕМУШ

БИЛТЕН ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА
«С Р Е М», ПЕЋИНЦИ

БРОЈ 4
Ј У Л И 2020.

**ПРИЈАТЕЉ ЕК «СРЕМ» И
ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ**

BeoSing d.o.o.
Privredno društvo za proizvodnju,
trgovinu i usluge
Gavrila Principa 44a
11000 Beograd
Matični broj: 06661947
Pib: 101741420

tel.: + 381 63 348 570
+ 381 62 311 400

e-mail: office@beosing.com

web: www.beosing.com

Adresa knjižare «Kaisa»:
Savska 9
11001 Beograd
tel.: + 381 63 8473 760

Владимир Шарић,
председник ЕК «Срем»

Гордана Шарић,
потпредседник ЕК «Срем»

секретар клуба:
Јована Милетић

Чланови клуба:
Вукица ЈОВАНОВИЋ и Драгиша
ЈОВАНОВИЋ (Рума),
Марија ЂУРЧИЋ (Брестач),
Милица ПЕТРОВИЋ (Тител),
Драгана ШАРИЋ и Иван ШАРИЋ
(Шимановци), као и деца:
Исидора МИЛЕТИЋ, Настасја
МИЛЕТИЋ и Ксенија ШАРИЋ
(Шимановци)

Припремио: Владимир Шарић

НЕБЕСКЕ СТОПЕ У КЊИЗИ «ПОЕТСКЕ БАСНЕ»

Нова књига Гордане Јовановић Шарић

Четрнаеста по реду књига Гордане ЈОВАНОВИЋ ШАРИЋ «ПОЕТСКЕ БАСНЕ» песнички је приказ 123 басне познатих баснописаца: Езопа, Лафонтена, Лесинга, Доситеја Обрадовића, Ивана Крилова, Милана Вукасовића и више аутора из књиге «Антологија српске басне» Гордане Малетић (Ф. Шешун, Б. Д. Лазић, В. Булатовић ВИБ, Б. Ковачевић, М. Тешић, Т. Славковић, Ј. Јовановић Змај, М. Петровић Сељанчица, Р. Путниковић, В. Станојчић и М. Радотић), као и Сергеја Михалкова и саме ауторке из њене треће књиге «Јутро у мравињаку» из 2003. године.

Књигу «Поетске басне» штампао је издавач «БеоСинг» из Београда уз помоћ више спонзора међу којима су: Општина Пећинци, Културни центар општине Пећинци, Удружење пензионера Пећинци и Земљорадничка задруга Шимановци. Уредници су Милан Марковић Маркони и Владимир Шарић, а одговорни уредник за издавача је Желимир Шекарић.

Рецензент је познати новинар, песник и публициста из Ирига Тодор Бјелкић, који је надахнуто написао текст «Стихована филозофија» (за децу и одрасле).

Уз поједине песме – басне дате су илустрације животиња које су урадили ауторка и деца – ученице основне школе из Деча и Шимановаца.

Наводимо поетску басну ауторке на 130. страни књиге:

ЈАРАЦ И МАГАРАЦ

**Хвалишу се два друга
усред зеленог луга:
ко порекло боље има,
ко највише личи њима.**

**Јарац охоло изви врат:
– стасити јелен ми је брат!**

**Мага туђом хвалом рањен
изненађен и запањен,
рече да се дичи
што он на коња личи!**

**ПРИРОДА ИХ ИЗ СНА ТРГЛА
И ХВАЛУ ИМ ОПОВРГЛА.**

Књигу завршавају: списак поетских басни по азбучном реду са податком о аутору чија се басна користила као извор, литература и извори и белешка о писцу са сликом.

«Небеске стопе» (то је анаграм са изменом наслова књиге) које пратимо у књизи «Поетске басне» представљају поуке из живота које се односе на све нас – човечанство, животињски и биљни свет.

АНАГРАМИЈАДА ГОРДАНЕ ЈОВАНОВИЋ ШАРИЋ
ПОСВЕЋЕНО НАДИ КНЕЖЕВИЋ, ПРВОЈ ДАМИ ЏЕЗА,
ПОВОДОМ ЊЕНОГ 80. РОЂЕНДАНА

ПЕСМА ИЗ ОПАТИЈЕ (9)
ОПАТИЈСКИ ФЕСТИВАЛ 1959.

НАДА СИЛНО гласом својим
 модро море узбуркала,
 ти таласи са Јадрана
 мију славу до ових дана.

ЛОГОГРИФНИ АНАГРАМ (Е = А)
ПОСВЕТА ОПАТИЈИ (9,7)
ОПАТИЈСКИ ФЕСТИВАЛ 1959.

Ви СПАЈАТЕ ОКУПАНИ бисер Јадрана,
 ватром срца, гласом постојаним,
 до данашњих дана свуд слушаним,
 низом нота без грешки и мана.

НА РАСКРШЋУ ПУТЕВА (3,4,6)
«БЕОГРАДСКО ПРОЛЕЋЕ» 1961.

Живот МОЈ ТРПКИ УТАЖИ
 и нежне ми речи кажи,
 да у радости и снази
 горда ходам по својој стази.

НАЈПОЗНАТИЈА НАДИНА ПЕСМА (4,2,4,6)
«БЕОГРАДСКО ПРОЛЕЋЕ» 1971.

Е, ЉУБИШ НЕБЕСА СИВА,
 душа ти заборав скрива,
 а моје срце бије,
 прежалило те није.

ФИЛМ ВУКА ВУЧА ИЗ 1971.
У КОМЕ ЈЕ НАДА ПЕВАЛА
(МУЗИКА: БОЈАН АДАМИЧ)
(4,4,5)

О, ЈА МЛАДА, ГЛУВА
 за мудре савете,
 јер моје срце чува
 песме пуне сете!

Пуне страсти, ватре
 оне ђердан нижу
 и до ваших срца
 распламтеле стижу!

(Решења: САНДОЛИНА, УСПАВАНКА ОПАТИЈИ, ПУТ КОЈИ ТРАЖИМ, СЕТИ СЕ НАШЕ ЉУБАВИ, МОЈА ЛУДА ГЛАВА).

Лого ЕК «Срем» урадио је Графички студио «ЕЛИТ» Златка Бабића из Шимановаца и представља загонетног фараона Тутанкамона

Припремио: Владимир Шарић**ШАХОВСКЕ ТРОСЛОВНЕ СКРАЋЕНИЦЕ**

На иницијативу Драгана ЛОЈАНИЦЕ, једног од уредника «Новости енигме», пошто у енигматској пракси сарадници користе трословне скраћенице шаховских федерација, прихватио сам да обезбедим званични списак тих скраћеница по алфавитном редоследу.

У Светској шаховској федерацији FIDE, у рејтинг листи шахиста света, уобичајено је да се државе, области и региони обележавају трословним скраћеницама. По овој евиденцији има 186 оваквих скраћеница које користи FIDE:

AFG - Avganistan, AHO - Holandski Antili, ALB - Albanija, ALG - Alžir, AND - Andora, ANG - Angola, ANT - Antikva i Barbuda, ARG - Argentina, ARM - Јermenija, ARU - Aruba, AUS - Australija, AUT - Austrija, AZE - Azerbejdžan, BAH - Bahami, BAN - Bangladeš, BAR - Barbados, BDI - Burundi, BER - Bermudi, BHU - Butan, BIH - Bosna i Hercegovina, BLR - Belorusija, BLZ - Belize, BOL - Bolivija, BOT - Botsvana, BRA - Brazil, BRN - Bahrein, BRU - Brunej, BUL - Bugarska, BUR - Burkina Faso, CAN - Kanada, CAT - Katalonija, CHI - Čile, CHN - Kina, CIV - Obala Slonovače, CMR - Kamerun, COL - Kolumbija, CPV - Kap Verde (Zelenortska ostrva), CRC - Kostarika, CRO - Hrvatska, CUB - Kuba, CYP - Kipar, CZE - Češka, DEN - Danska, DJI - Džibuti, DOM - Dominikanska republika, ECU - Ekvador, EGY - Egipat, ENG - Engleska, ESA - Salvador, ESP - Španija, EST - Estonija, ETH - Etiopija, FAI - Farska ostrva, FIJ - Fidži, FIN - Finska, FRA - Francuska, FRM - Bivša jugoslovenska republika Makedonija (sada Severna Makedonija), GAM - Gambija, GCI - Gvernsi, GEO - Gruzija, GER - Nemačka, GHA - Gana, GRE - Grčka, GUA - Gvatemala, GUM - Guam, GUY - Gvajana (9), HAI - Haiti, HKG - Hong Kong, HON - Honduras, HUN - Mađarska, INA - Indonezija, IND - Indija, IRI - Iran, IRL - Irska, IRQ - Irak, ISL - Island, ISR - Izrael, ISV - Devičanska ostrva (USA), ITA - Italija, IVB - Britanska Devičanska ostrva, JAM - Jamajka, JCI - Džersi, JOR - Jordan, JPN - Japan, KAZ - Kazahstan, KEN - Kenija, KGZ - Kirgistan, KOR - Južna Koreja, KOS - (Kosovo), KSA - Saudijska Arabija, KUW - Kuvajt, LAO - Laos, LAT - Letonija, LBA - Libija, LBN - Liban, LBR - Liberija, LCA - Sveta Lucija, LES - Lesoto, LIB - Liban (prethodna skraćenica), LIE - Lihtenštajn, LTU - Iltvanija, LUX - Luksemburg, MAC - Makao, MAD - Madagaskar, MAR - Maroko, MAS - Malezija, MAW - Malavi, MDA - Moldavija, MDV - Maldivi, MEX - Meksiko, MGL - Mongolija, MKD - Severna Makedonija, MLI - Mali, MLT - Malta, MNC - Monako, MNE - Crna Gora, MOZ - Mozambik, MRI - Mauritanija (bivša skraćenica), MTN - Mauritanija, MYA - Mjanmar, NAM - Namibija, NCA - Nikaragva, NED - Holandija, NEP - Nepal, NGR - Nigerija, NOR - Norveška, NZL - Novi Zeland, OMA - Oman, PAK - Pakistan, PAN - Panama, PAR - Paragvaj, PER - Peru, PHI - Filipini, PLE - Palestina, PLW - Palau, POL - Poljska, POR - Portugalija, PUR - Portoriko, QAT - Katar, ROU (umesto ROM) - Rumunija, RSA - Južna Afrika, RUS - Rusija, RWA - Ruanda, SCG - Srbija i Crna Gora (još uvek je u spisku ova skraćenica umesto YUG), SCO - Škotska, SEN - Senegal, SEY - Sejšeli, SGP - Singapur, SIN - Singapur, SLE - Šijera Leone, SLO - Slovenija, SMR - San Marino, SOL - Solomonska ostrva, SRB - Srbija, SRI - Sri Lanka, STP - Sao Tome i Principe, SUD - Sudan, SUI - Švajcarska, SUR - Surinam, SVK - Slovačka, SWE - Švedska, SWZ - Svazilend, SYR - Sirija, TAN - Tanzanija, THA - Tajland, TJK - Tadžikistan, TKM - Turkmenistan, TRI - Trinidad i Tobago, TUN - Tunis, TUR - Turska, TLS - Timor - Leste (Istočni Timor), TPE - Kineski Tajpeh, TTO - Trinidad i Tobago (umesto TRI), UAE - Ujedinjeni Arapski Emirati, UGA - Uganda, UKR - Ukrajina, URU - Urugvaj, USA - Sjedinjene Američke Države, UZB - Uzbekistan, VEN - Venecuela, VIE - Vijetnam, WLS - Vels, YEM - Jemen, YUG - Jugoslavija (više se ne koristi), ZAM - Zambija, ZIM - Zimbabve.

Билтен «Сремуш» издаје: ЕК «Срем», уредник: Владимир Шарић,
тел.: 022/480 – 211; 065/9999 – 212; Е – mail: vlagor5149@gmail.com,
прелом страна и техничка припрема издања: ЕК «Нова загонетка»